БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 86 (2119). | 30 апрель, душанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ СИНАЛГАН АВАНГАРДИ

Эртага баҳор, тинчлик ва меҳнат байрами 1 Май Бутун дунё меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик ва қардошлик символига айланиб қолган «биринчи май» сўзи океанлар ва денгизлар, тоғлар ва қитъалар оша жаҳон бўйлаб баралла янграйди.

Бу йил 1 Май КПСС нинг тарихий XXII съездидан кейин биринчи марта байрам қилинмоқда. XXII съездда қабул қилинган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси коммунизм қураётган улуғ социалистик мамлакатимиз учун ҳаммани ҳайратда қолдирадиган мислсиз катта истиқболлар очиб бермоқда, тинчлик, демократия ва социализмнинг мустаҳкам таянчи — Совет Иттифоқида коммунизм тонги отаётганлигидан дарак бермоқда. Жаҳон меҳнаткашларининг тинчлик ва демократия учун, социализм ва коммунизм учун кураш йўлига ёрқин нур сочиб турибди.

КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари ва партиямиз Программасининг илҳомбахш таъсири остида бизнинг мамлакатимиз ҳозир шундай юксакликка, шундай чўққиларга кўтарилдики, эндиликда бу чўққидан коммунизмнинг порлоқ уфқлари яркираб кўриниб турибди. Ленин партияси раҳбарлигида шаҳдам қадам ташлаб ўзининг гўзал коммунистик истиқболи сари олға бораётган қаҳрамон совет халқи 1 Майни меҳнатда янги шонли ғалабалар билан кутиб олмоқда.

Улуғ байрам арафасида ўз ишини муваффақиятли тамомлаган олтинчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари бутун совет халқи каби областимиз меҳнаткашларининг ҳам сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада ошириб юборди. Олий Советнинг ғоят баланд руҳ ва якдиллик билан СССР Олий Совети Президиумини сайлаганлиги, атоқли партия ва давлат арбоби, содиқ ленинчи ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигида Совет ҳукуматининг янги составини тасдиқлагани, СССРнинг янги Конституцияси проектини тайёрлаш учун ўртоқ Н. С. Хрушчев раислигида Комиссия тузилганлиги барча совет кишиларини бениҳоя қувонтирди. Совет парламентининг депутатлари халқимизнинг хоҳиш-иродасини ифодалаб, Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини тўла ва тамомила маъқулладилар, партия XXII съездининг тарихий қарорларини, КПСС Программаси белгилаган улуғвор режаларни оғишмай амалга ошириш учун бутун куч ва ғайратларини сарф этажакларини изҳор қилдилар. СССР Олий Советининг биринчи сессияси Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва ижодкор халқимизнинг буюк бирдамлигини бутун дунёга яна бир марта намойиш қилувчи зўр тантанага айланди.

Мамлакатимиз ҳаётидаги ҳар бир тарихий воқеани, улуғ айём кунларини янги меҳнат зафарлари билан нишонлаш — меҳнатсевар халқимизнинг шонли традициясига айланган. Областимиз саноат корхоналарида, шахталарда, темир йўл транспортида, зарбдор қурилишларда, колхоз ва совхоз далаларида кенг миқёсда авж олиб кетган майолди социалистик мусобақаси ана шундан далолат бермоқда. Майолди меҳнат вахтасида ишлаётган ишчилар, инженер-техник ходимлар, механизаторлар ва колхозчи-деҳқонлар қилган ишлари юзасидан байрам арафасида ғалаба рапорти бермоқдалар. Редакциямизга ҳар куни уларнинг меҳнатини улуғловчи хушхабарлар келиб турибди.

Республикамиз саноат корхоналарининг коллективлари 1 Май шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, 4 ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Планнинг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшган Тошкент шаҳар ва областнинг саноат ходимлари 4 ойлик пландан ташқари анча кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар. Колхоз ва совхозларда чигит экиш ва уни бир текис ундириб олиш юзасидан қилинаётган ишлар ўтган йилдагидан анча яхши ва зўр уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

КПСС XXII съезди қарорларида ва партия Программасида илгари сурилган улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажариш учун жанговар ишга отланган областимиз меҳнаткашлари янги марраларни эгаллаш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, зўр ғайрат ва юксак ижодий кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш учун курашнинг жанговар программаси билан қуроллантирди. Бундан бениҳоя руҳланган областимиз меҳнаткашлари пахтачилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини зўр бериб юксалтириш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар, ички резервлардан тўлароқ фойдаланиш йўлини топмоқдалар.

— Ўртоқ колхозчилар ва совхоз ходимлари! Совет халқига кўпроқ гўшт, сут, ёғ, тухум ва бошқа маҳсулотлар бериш сизнинг бурчингиздир. Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз, чорва моллар маҳсулдорлигини оширингиз!

Бепоён мамлакатимизда кенг миқёсда авж олиб кетган социалистик мусобақанинг илҳомчиси ва ташкилотчиси жонажон Коммунистик партиядир. Ленинчи партиямизнинг буюк ташкилотчилик фаолияти, заковати, донишмандлиги, генийлиги ва доно раҳбарлиги коммунизмнинг муҳташам биносини қураётган баҳодир халқимизга битмас-туганмас куч-ғайрат ва илҳом бағишламоқда. Партия туфайли чинакам умумхалқ ҳаракатига айланган социалистик мусобақа совет кишиларининг кундалик ҳаётига сингиб кетди, жамиятимиз тараққиётининг асосий ҳаракатлантирувчи кучларидан бири бўлиб қолди. Эндиликда бу куч совет халқининг қаҳрамонона ижодий меҳнати билан Коммунистик партия раҳбарлиги остида ажойиб мўъжизалар яратмоқда.

— Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси, ер юзидаги ҳамма халқларнинг бахт-саодати ва тинчлиги учун мард ва жасур курашчи улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Коммунизмнинг улуғвор симфониясини фидокорона меҳнати билан баралла янгратаётган ижодкор халқимиз совет кишиларининг бахтли, фаровон ва қувноқ ҳаёти тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига улуғ баҳор байрами арафасида ўзининг самимий миннатдорчилигини йўллайди. Халқимиз севикли она-Ватанимиз учун, давлат кемамизни барча бўронлар ва довуллар ичидан олиб ўтиб, зўр ишонч билан коммунизмнинг нурли чўққилари сари дадил бошлаб бораётган жонажон Коммунистик партиямиз учун қонуний фахрланиш туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда эртага 1 Май намойишига чиқади.

Яшасин халқнинг синалган авангарди, совет жамиятининг коммунизм қуриш учун курашдаги раҳбар ва етакчи кучи — Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорига мувофиқ, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қуйидаги составда қишлоқ хўжалиги бўйича иттифоқ комитети туздилар:

КОМИТЕТ РАИСИ

Игнатов Н. Г. — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари.

КОМИТЕТ АЪЗОЛАРИ

Поляков В. И. — КПСС Марказий Комитетининг иттифоқчи республикалар бўйича қишлоқ хўжалик бўлим мудири.

Корниец Л. Р. — СССР Министрлар Совети Маҳсулот тайёрлаш давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари — СССР министри.

Писин К. Г. — СССР қишлоқ хўжалик министри.

Кучумов П. С. — СССР Министрлар Совети Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг раиси.

Гусев Н. П. — СССР Госплани раисининг ўринбосари.

Тихомиров С. М. — СССР Давлат иқтисодий совети раисининг ўринбосари,

РЕВОЛЮЦИЯ ҚАҲРАМОНЛАРИГА АБАДИЙ ШОН-ШАРАФЛАР

ТУРКИСТОННИНГ ЎН ТЎРТ КОМИССАРИ ХОТИРАСИГА ТОШКЕНТДА МОНУМЕНТ-ҲАЙКАЛ ОЧИЛДИ

Шодиёна Биринчи май байрами мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларига коммунизм қурилишида эришилган янги ажойиб ғалабалар билан нурланиб келиб кирмоқда. Совет кишилари бу байрамни нишонлар эканлар, кундалик меҳнат қаҳрамонларини шарафлаш билангина қолмайдилар. Улар келажак авлоднинг чинакам бахт-саодатга эга бўлиши учун ўз ҳаётларини аямай, Совет ҳокимиятини ўрнатган революция курашчиларини миннатдорчилик билан эсга олмоқдалар.

Туркистоннинг 1919 йил январида оқ гвардиячи исёнчилар, империализм малайлари қўлида фожиали ҳалок бўлган ўн тўрт комиссарининг номлари мислсиз шон-шуҳрат билан қопланган. Уларнинг нуроний образини абадийлаштириш учун Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари шаҳарнинг Вокзал олди майдонида монумент-ҳайкал қурдилар. Биринчи май арафасида бу монумент-ҳайкал тантанали вазиятда очилди.

Тошкентлик минглаб аҳоли қизил байроқлар кўтариб майдонга келди. Бу ерда барча корхона ва муассасалар коллективларининг вакиллари, пионерлар ва мактаб ўқувчилари, маҳаллий гарнизон жангчилари тўпланди.

Вақтинча қурилган минбарда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, С. Н. Усмонов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар Н. В. Мартинов, Қ. Муртазоев, республика Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин, Республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Х. Эргашев, И. В. Марцинюклар турибди.

Революцион жангларнинг ветеранлари минбарга чиқади. Уларнинг баъзилари монумент очилишига Москвадан, Ленинграддан ва бошқа шаҳарлардан келган. Ҳозир бўлганлар орасида кекса большевиклар П. А. Ермолов, П. Ф. Зайцев, А. А. Казаков, И. Ф. Куц, Г. Е. Ногаев, Г. П. Седих, С. В. Теодорович, Я. Д. Чанишев, А. С. Черняков, Д. М. Устабоев ва бошқалар бор. Ҳалок бўлган комиссарларнинг қариндошлари А. А. Вотинцева, К. А. Першина, В. А. Першин, Н. А. Першин, А. Ф. Шумилова, Т. Л. Солькина, Е. А. Фоменко, И. Е. Шпильковалар минбарда туришибди. Бу ерда монумент-ҳайкалнинг авторлари, Москвадан етиб келган ҳайкалтарош Д. Б. Рябичев, архитекторлар С. С. Ожегов ва Н. Н. Миловидовлар ҳам бор.

Митингни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев очади. У Англия-Америка империализми илҳомлантирган ва йўналтирган контрреволюцион кучлар 1919 йил 18 январдан 19 январга ўтар кечаси Тошкентда Советларга қарши исён кўтарганликлари тўғрисида гапиради. Ёш Туркистон республикаси ўша вақтда интервентларнинг, оқ гвардиячиларнинг ва босмачиларнинг шайкалари билан қуршаб олинган, Совет Россиясидан ажратиб қўйилган эди. Исёнчилар Туркистон республикасининг марказида Совет ҳокимиятини тор-мор келтирмоқчи бўлган эдилар. Улар жирканч, фирибгарлик йўли билан Туркистоннинг ўн тўрт комиссарини қўлга олишга ва сўнгра ўлдиришга муваффақ бўлдилар. Туркистон Марказий Ижроия Комитетининг раиси Всеволод Дмитриевич Вотинцев, Туркистон Халқ Комиссарлари Советининг раиси Владислав Дамиянович Фигельский, Тошкент Советининг раиси Николай Васильевич Шумилов, Тошкент Совети ижроия комитетининг аъзоси Александр Яковлевич Першин, Тошкент Совети раисининг ўринбосари Вульф Наумович Финкельштейн, Туркистон республикаси касаба союзлари советининг раиси Михаил Самойлович Качуринер, республика йўллар халқ комиссари Евдоким Прохорович Дубицкий, ички ишлар халқ комиссари Алексей Николаевич Малков, ҳарбий-дала судининг раиси Алексей Васильевич Червяков, Фавқулодда тергов комиссиясининг раиси Игнат Порфирьевич Фоменко, партия дружинасининг командири Дмитрий Григорьевич Шпильков, шаҳар партия комитетининг аъзоси Семен Павлович Гордеев, шаҳар соқчилиги бошлиғининг ёрдамчиси Георгий Иванович Лугин «Туркистанский коммунист» ва «Красноармеец» газеталарининг редактори Михаил Троицкий маккор душман қўлида ҳалок бўлдилар.

Аммо, исёнчилар тор-мор келтирилди. Комиссарлар ўз ҳаётини бағишлаган иш тантана қилди.

Туркистон комиссарлари хотирасига ҳайкал очиш билан, дейди сўнгра у, республикамиз меҳнаткашлари интервентлар, оқ гвардиячилар ва босмачиларнинг бирлашган кучларига қарши Совет ҳокимияти учун Коммунистик партия раҳбарлигида фидокорона кураш олиб борган қаҳрамонларнинг, барча ватанпарварларнинг хотирасини абадийлаштирадилар.

Суратда: Туркистоннинг 14 комиссарига ўрнатилган ҳайкалнинг очилиш маросими. А. Абалян фотоси.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади.

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг топшириғига биноан Туркистон ўн тўрт комиссарининг ҳайкалини очишга ижозат бергайсиз.

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидов лентани қайчи билан қирқади ва монумент-ҳайкал устидаги парда аста-секин туширилади. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар олдида гранитдан ўйиб ишланган улуғвор архитектура иншооти намоён бўлади. Революция байроғини баланд кўтарган комиссарларнинг қадди-қомати олға интилгандек тасвирланган Гранит тошга революция қаҳрамонларининг номлари ўйиб ёзилган. Ўзбекистон халқларининг фикр ва туйғуларини ифода этган сўзлар — «Коммунизм иши учун мардона курашчиларга абадий ёдгорлик» сўзлари қуёш нурида яркираб турибди. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларининг садоси янграйди. Меҳнаткашларнинг вакиллари монумент тагига гулчамбарлар қўядилар.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов минбарга қайтиб, нутқини давом эттиради).

Азиз ўртоқлар! Бутун ҳаётини социалистик революция ишига, қаҳрамон Коммунистик партиямиз — улуғ Ленин партияси ишига бағишлаган кишиларнинг номини халқимиз зўр самимият билан ўз хотирасида сақлайди.

Ленин партияси тарбиялаб ўстирган мард революцион курашчиларнинг шонли сафларида Туркистон ўн тўрт комиссарининг номлари ҳам олмос қиррасидек нур сочиб турибди.

Ана шу жасур коммунистлар, мустаҳкам большевиклар, ишчилар синфи содиқ фарзандларининг шон-шуҳрати абадий сақланиб қолади. Владимир Ильич Лениннинг «пролетарлар оммаси ўртасида оғишмай, зўр ғайрат билан иш олиб борган ва **уларнинг** ташкилотини, **уларнинг** революцион фаолиятини кучайтиришга ёрдам берган» кишилар тўғрисида айтган сўзлари Туркистон комиссарларига тамомила тааллуқлидир.

Оқ гвардиячи жаллодлар, империализм агентлари комиссарларни отиш билан революцияни бебош қолдирамиз, революцияни қалбидан жароҳатлаймиз, деб ўйлаган эдилар. Аммо улар ҳар қачонгидек бу сафар ҳам чучварани хом санадилар. Туркистон Марказий Ижроия Комитетининг раиси Всеволод Дмитриевич Вотинцевнинг «Мени отиб ўлдирасизлар, аммо менинг орқамда пролетариат турибди» деб қотилларга айтган сўзлари қирқ йилдан кўпроқ вақт оша бизга келиб етди.

Ана шу мардонавор сўзлар социалистик революциянинг ғалабасига, қуёшдек ёрқин, нуроний коммунистик идеалларнинг тантанасига қатъий ишончни ифода этди.

Туркистон ўн тўрт комиссарининг — жўшқин ғайрат ва оташин қалбга эга бўлган, меҳнаткаш халқни астойдил севган ҳамда қалби бу халқнинг ашаддий душманларига нисбатан нафрат ва қаҳр-ғазаб билан тўлиб-тошган кристаллдек пок кишиларнинг фожиона ҳалок бўлган унутилмас кундан буён қирқ уч йил ўтди.

Қирқ уч йил тарих нуқтаи назаридан унча катта муддат эмас. Аммо бизнинг улуғ мамлакатимиз бу давр ичида олға қараб катта қадам қўйди, мамлакатимизнинг бепоён ерларида буюк ўзгаришлар рўй берди!

Совет Ўзбекистони ва Ўрта Осиёдаги бошқа қардош республикаларнинг экономикаси ҳамда маданияти мавж уриб юксалди. Бизнинг шонли ўртоқларимиз ва оғаларимиз — Туркистон комиссарлари шу республикаларнинг территориясида хизмат қилган ва курашган эдилар. Улар орзу қилган ва рўёбга чиқариш учун жонларини фидо қилган иш амалга оширилди. Уларнинг шонли хотираси илгариги дашт-биёбонларда қад кўтарган социалистик индустрия гигантларида яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси аҳоли учун маҳсулотлар ва саноат учун хомашё мўл-кўллигини вужудга келтириш мақсадида пахта ва бошқа экинлар етиштираётган, яшнаб турган колхоз ва совхозларимизда яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси Мирзачўл массивлари, Марказий Фарғона ва Қарши чўлидаги қўриқ ерларни ўзлаштирувчиларнинг Бухоро билан Урал ўртасида жуда катта газ магистрали қурувчиларнинг қаҳрамонона ишида яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси адабиётимиз ва санъатимизнинг ажойиб асарларида, маданият саройлари ва мактабларда яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси бу шаҳарда — Совет Ўзбекистони пойтахтида, унинг янги уйлари, ям-яшил хиёбон кўчалари ва кенг майдонларида яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси улуғ дўстлик ва буюк қардошликнинг бузилмас ва мустаҳкам воситалари билан бирлашган халқларимизнинг барча шонли ишларида яшайди.

Уларнинг порлоқ хотираси мамлакатимизда коммунизм қурилишининг конкрет планини чизиб берган КПСС XXII съездининг тарихий қарорларида, Ленин партиясининг янги Программасида яшайди.

Барча совет кишилари каби, Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ҳозирги бахтли ҳаёт учун ва янада порлоқ истиқбол учун улуғ Ленинидан, у ташкил қилган ва чиниқтириб ўстирган Коммунистик партиядан — халқ бахт-саодати учун мард курашчилар партиясидан, унинг коммунизм тантанаси учун толмас курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитетидан абадий миннатдордирлар.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг қалби янги ҳаёт қурилишида бебаҳо ёрдам кўрсатиб қўллаб-қувватлаганликлари учун ўз қардошларидан — СССРдаги барча халқлардан, ва аввало, оғамиз баҳодир рус халқидан самимий миннатдорчилик туйғулари билан тўлиб-тошди. Туркистон комиссарлари ҳам рус халқининг мард фарзандлари эдилар.

Азиз ўртоқлар! Биз Туркистон ўн тўрт комиссари ҳайкалини шонли кунларда очмоқдамиз. Олтинчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси яқинда ўз ишини тамомлади. Бу сессия муҳим қарорлар қабул қилди, Совет ҳукуматининг фаолиятини якдиллик билан маъқуллади, содиқ ленинчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги СССР Министрлар Советининг составини тасдиқлади, Совет давлати янги Конституциясининг проектини тайёрлаш учун комиссия тузди.

Биз индинга шонли ва қувончли байрам — 1 Майни, меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакатлар ишчиларининг бирлиги ва қардошлик кунини тантанали суратда нишонлаймиз. Сиз билан бизнинг ва келажак авлодларнинг коммунизмда яшай олиши учун кўп хизмат қилган ленинчи гвардиянинг мард ва жасур кишилари, баҳодир жангчилари — Туркистон ўн тўрт комиссари намойишчиларнинг байрам колонналарида ҳам биз билан бирга бўладилар.

Номи шу ҳайкалда яркираб турган Николай Васильевич Шумилов бундай деган эди: «Биз революцион постда турган посбонлармиз ва ўз постимизда умримизнинг охиригача туришимиз ва уни ўринбосарларимизга шараф билан топширишимиз керак».

Улар умрларининг охиригача ўз постларида қолдилар. Улар бу постни ўз ўринбосарларига шараф билан топширдилар. Улар бошлаб берган иш тантана қилди. Улуғ Ленин байроғи эндиликда ер шарининг жуда катта территорияси устида мағрурона ҳилпирамоқда. Миллион-миллион кишилар биринкетин ана шу ғалаба байроғи остида саф тортмоқдалар.

Революциянинг мард курашчиларига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин Ленин ташкил этган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин коммунизм!

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг нутқи митинг қатнашчиларининг қарсаклари билан кўп марта бўлиниб турди).

* * *

Ҳалок бўлган комиссарларнинг сафдоши, Туркистон Совет Республикаси Марказий Ижроия Комитетининг раҳбарларидан бири, шу тантана муносабати билан Москвадан Тошкентга келган А. А. Казаков микрофон олдига келади.

А. А. ҚАЗАКОВ нутқи

Улуғ Октябрь социалистик революцияси тантанаси учун жонларини фидо қилган қардошларимиз ва ўртоқларимизнинг хотираси шундай улуғвор ҳайкал билан абадийлаштирилганлиги бизни ғоят қувонтиради.

Биз, большевиклар ва гражданлар уруши ветеранлари кекса авлоди ленинча миллий сиёсатнинг тантанасини кўриб, беҳад ҳурсанд бўлмоқдамиз. Россиянинг собиқ қолоқ чекка ўлкалари ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши натижасида илғор социалистик давлатларга айланди.

Ҳалок бўлган коммунарларнинг хотирасини абадийлаш мақсадида шу ҳайкал ўрнатилганлиги учун Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетига, республика ҳукуматига ва бутун ўзбек халқига чин кўнглимиздан ташаккур изҳор қиламиз. **(Қарсаклар).**

Республикада энг кекса деб ҳисобланган ва революция йилларида Туркистон ўлкаси большевистик ташкилотининг қалъаси бўлган Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи коллективининг вакили, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Н. М. Железнов сўзга чиқади.

Н. М. ЖЕЛЕЗНОВ нутқи

Октябрь революцияси номли завод ишчилари Коммунистик партиянинг Совет ҳокимияти душманларига қарши мардона курашган ва оқ гвардиячиларга қарши олиб борилган ҳаёт-мамот жангида ҳалок бўлган содиқ фарзандлари хотирасини Тошкентнинг барча меҳнаткашлари билан биргаликда самимий ҳурмат билан эсга олмоқдалар. Бу ҳайкал уларнинг унутилмас зафарларини доим эсимизга тушириб туради.

Октябрь революцияси номли завод коллективи баҳодир комиссарлар ўз ҳаётини бағишлаган ишни Советлар мамлакатидаги барча халқлар билан биргаликда давом эттирмоқда. Биз коммунистик жамият қурмоқдамиз. Бизнинг мамлакатимизда коммунизм муқаррар барпо қилинади. **(Қарсаклар).**

1918 йилдан бери КПСС аъзоси, Осипов исёнини бостиришда қатнашган Қ. Маъзумов митинг қатнашчиларига мурожаат қилиб, нутқ сўзлайди.

Қ. МАЪЗУМОВ нутқи

Совет Туркистонининг меҳнаткашлари ўн тўрт комиссарнинг ёвузларча ўлдирилишига жавобан ўз сафларини янада маҳкам жипслаштирдилар. Улар Лениннинг буюк васиятларини муваффақиятли амалга ошириш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилдилар. Биз ҳозирги кунда Ўзбекистон социализмнинг Шарқдаги машъали бўлиб қолди, деб фахр билан айтмоқдамиз.

Биз, кекса коммунистлар ёшларни революция қаҳрамонларининг шонли жанговар традициялари руҳида тарбиялашни, КПСС XXII съезди чизиб берган тарихий режаларни бажариш учун, коммунизм қуриш учун курашда партиямизга бутун чоралар билан ёрдам беришни ўзимизнинг фахрли ва энг биринчи бурчимиз, деб ҳисоблаймиз. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. Н. Қори-Ниёзов сўзга чиқади.

Т. Н. ҚОРИ-НИЁЗОВ нутқи

Интервентлар илҳомлантирган буржуазия ва помешчиклар Ватанимизнинг бошқа ҳамма районларида бўлгани каби, Туркистонда ҳам революция кучларининг ғолибона ҳаракатига қутуриб қаршилик кўрсатдилар. Аммо Туркистон меҳнаткашлари Коммунистик партия, унинг йўлбошчиси В. И. Ленин раҳбарлигида, улуғ рус халқининг ва Ватанимиздаги бошқа халқларнинг қардошларча ёрдами билан реакциянинг қора кучлари устидан ғалаба қозондилар.

Туркистон комиссарлари рўёбга чиқариш учун курашган ва шу йўлда жонларини фидо қилган иш ғалаба қилди!

Туркистон ўн тўрт комиссарининг партиямиз тарихий вазифасини, ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш учун курашда кўрсатган қаҳрамонлиги барча совет кишиларини инсоният бахт-саодати йўлида янгидан-янги зафарларга илҳомлантиради. **(Қарсаклар).**

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети филология факультетининг биринчи курс студенти Д. Жавҳарова минбарга чиқади.

Д. ЖАВҲАРОВА нутқи

Биз, совет ёшлари бутун куч ва билимимизни инсониятнинг порлоқ истиқболи учун сарфлашга интилмоқдамиз. Севикли Ватанга хизмат қилиш учун ҳаётларини бағишлаган Туркистон комиссарлари биз учун Ленин идеяларига садоқат, Ватанга фидокорона хизмат қилишнинг ажойиб намунасидир.

Ҳар биримиз улар каби фидокор бўлишни истаймиз. Бутун совет халқи жонажон Коммунистик партия XXII съездининг тарихий қарорларини бажаришда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритаётган ҳозирги пайтда, биз, студентлар юқори малакали мутахассис, янги жамиятнинг актив қурувчилари бўлиш учун фан чўққиларини эгалламоқдамиз.

Ўқишимиз учун, эркин ижодий меҳнатнинг барча неъматларидан фойдаланишимиз учун барча имкониятларни яратиб бериш мақсадида ўз куч-ғайратларини аямай сарф қилган кишиларни ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. **(Қарсаклар).**

Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари, генерал-полковник Н. Г. Ляшченко микрофон олдига келади.

Н. Г. ЛЯШЧЕНКО нутқи

Туркистонлик жангчилар ўзларининг жанговар байроқларини революция курашчиларининг порлоқ хотираси олдида эгадилар.

Совет Қуролли Кучлари давлатимизнинг чегараларини мустаҳкам қўриқлаб турибдилар. Туркистон жангчилари Ватанимизнинг жанубий чегараларида сергаклик билан хизмат қилмоқдалар. Комиссарларнинг қаҳрамонона образи, уларнинг меҳнаткаш халққа фидокорона муҳаббати, коммунизм тантанасига чексиз ишончи тинч кунларда ҳам жангчиларни янги зафарларга илҳомлантиради. **(Қарсаклар).**

Митинг қатнашчилари Туркистон Республикаси Марказий Ижроия Комитетининг собиқ раиси В. Д. Вотинцевнинг рафиқаси А. А. Вотинцеванинг сўзини зўр эътибор билан тинглайдилар.

А. А. ВОТИНЦЕВА нутқи

Халқларнинг озодлиги ва бахти учун, социализм ва коммунизм учун жонларини фидо қилган қаҳрамонларнинг хотирасини сақлаётганликлари учун мен шахсан ўз номимдан ва шу ерда ҳозир бўлган ўртоқлар номидан Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР ҳукуматига, серқуёш Ўзбекистон халқларига чин кўнгилдан қизғин миннатдорчилик изҳор қиламан. **(Қарсаклар).**

* * *

Митинг тамом бўлди. Партия гимни «Интернационал»нинг улуғвор садолари янграйди. Фахрий қоровул саф тортиб, монумент ёнидан ўтади.

Вокзал олдидаги майдон анча вақтгача одамлар билан гавжум бўлиб турди. Монумент тагига янги гулчамбарлар қўйилади. Республика пойтахтининг минг-минглаб меҳнаткашлари Туркистонда жонажон Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун қаҳрамонона курашган кишиларга ўз ҳурмат ва муҳаббатларини изҳор қилмоқ учун шу куни бу ерга келдилар. (ЎзТАГ).

ТАСС АХБОРОТИ

1962 йил 26 апрелда учирилган совет Ер сунъий йўлдоши «Космос-4» орбитада уч кечаю кундуздан кўпроқ бўлди ва шу вақт ичида қарийб 2 миллион километр масофани учиб ўтди. Космик фазони ва атмосферанинг юқори қатламларини тадқиқ қилиш учун йўлдошга ўрнатилган система ва аппаратлар бутун учиш даврида яхши ишлаб турди. Илмий тадқиқотлар программаси тўлиқ бажарилганлиги муносабати билан 29 апрелда Ердан берилган команда билан йўлдош Совет Иттифоқи территориясида белгиланган жойга муваффақиятли суратда қўнди. «Космос-4» йўлдошининг учирилиши натижасида қимматли илмий маълумотлар олинди. Бу маълумотлар ҳозирги вақтда ишлаб чиқилмоқда ва ўрганилмоқда.

ДЎСТЛИК КУЙЧИСИ, ҒАЛАБА ИЛҲОМЧИСИ

ГАЗЕТАЛАР ОТАХОНИ

«ПРАВДА» газетасининг 50 йиллиги олдидан

Эллик йиллик юбилейи тобора яқинлашаётган ленинча «Правда»нинг шонли тарихи жонажон Коммунистик партия раҳнамолик қилган Ватанимиз халқларининг мамлакатда коммунистик жамият қуриш учун олиб борган кураши тарихи билан узвий боғлиқдир. Газетанинг ярим асрлик тарихи партия ва халқ ишига садоқат билан хизмат қилишнинг ажойиб намунасидир. Мамлакатимиз тарихида бирор бир муҳим воқеа йўққи, унда «Правда» ташаббускор ва ташкилотчи бўлмаган бўлсин. «Правда» газетасининг партиямиз ва халқимиз ҳаётидаги роли айниқса Улуғ Ватан уруши йилларида яққол намоён бўлди. Газета уруш йилларидаги жанговар фаолияти билан ўзининг шонли тарихига қаҳрамонлик саҳифасини битди.

* * *

1941 йил 22 июнь тонгги тинч ижодий меҳнат билан машғул бўлган халқимиз ҳаётида фожиали тонг бўлди: мамлакатимизнинг ғарбий чегараларидаги совет кишилари тўплар наъраси ва бомбаларнинг мудҳиш гумбуридан уйғондилар.

Куни кеча бутун номерини совет халқининг тинч ижодий меҳнатини улуғлашга бағишлаган «Правда» бир кун ичида бутун қиёфасини ўзгартди: газетанинг версткаси ҳам, материаллар тепасига қўйилган «шапка» ва сарлавҳалар ҳам ўзгарди. Газета «уруш тили» билан, куч, ирода, ғазаб-нафрат тўла сўзлар билан гапира бошлади. «Правда» 23 июнь куни «Совет халқининг Улуғ Ватан уруши» сарлавҳали мақола билан чиқди ва партия номидан, халқ номидан «Бизнинг ишимиз ҳақ иш. Душман тор-мор этилади. Биз ғалаба қиламиз!» деб баралла айтди. Бу уч жумла шу кундан бошлаб барча газеталаримизнинг, жангчиларимизнинг ва бутун совет халқининг энг севимли шиорига айланиб қолди.

«Правда» бошлиқ совет матбуоти урушнинг дастлабки кунлариданоқ халқимизни гитлерчи босқинчиларга қарши Улуғ Ватан урушига сафарбар қилишда партияга чинакам кўмакдош бўлди, меҳнаткашларни жонажон партия ва ҳукумат теварагига жипслаштиришда жонбозлик кўрсатди.

Тиш-тирноғигача қуролланган душман урушнинг дастлабки даврида устин келди, кўпгина шаҳар ва қишлоқларимиз фашизм асорати остида қолди. «Правда» тўла ишонч билан душман устунлиги узоққа бормаслигини айтди ўзининг ҳаққоний сўзлари билан вақтинча муваффақиятсизликка учраган жангчиларимизнинг руҳини кўтарди, уларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшди.

«Правда» фронт орқасидаги совет кишиларини меҳнат қаҳрамонликларига илҳомлантирди, Қизил Армияни қурол-яроғ, кийим-кечак ва озиқ-овқат билан таъминлаш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига бош бўлди.

Уруш даврида мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш учун меҳнаткашлар ўртасида кенг қулоч ёйган маблағ, жамғарма тўплаш ҳаракати совет ватанпарварлиги тарихида ёрқин саҳифа бўлди. Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, айрим район ва область меҳнаткашлари самолёт ва танк ишлаб чиқариш учун, баъзан эса, бутун бир авиация эскадрильяси ва танк колоннаси учун маблағ йиғиб берардилар. Мамлакат мудофааси учун йиғилаётган бу умумхалқ жамғармасига Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам муносиб ҳисса қўшиб турдилар. Чунончи газетанинг 1941 йил 13 август сонида «Юксак ватанпарварлик» сарлавҳали хабар босилиб чиқди. Унда айтилишича Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг ишчи ва хизматчилари 23321 сўм, Ильич номли завод коллективи 79260 сўм пул тўплаб, мудофаа фондига топширган эдилар. Бундай ҳаракат Тошкентдаги саноат корхоналаридагина эмас, балки республиканинг барча районларида ҳам авж олганди.

1941 йил ноябрь ойи бошларида пойтахтимиз Москва катта хавф остида қолди. Шу кезларда илғор кишиликнинг кўзи ва жон қулоғи Москвада эди. Ана шундай пайтларда «Правда»нинг тетик овози яна ҳам қудратлироқ янгради. Газета 1941 йил 7 ноябрь сонида хавфнинг нақадар жиддийлигини рўй-рост айтди: «Душман кучли ва ёвуз. Бу мудҳиш ёвни енгмоқ учун совет жангчилари сабот ва матонат, мардлик ва жасорат кўрсатиб курашмоқлари» керак деб уқтирди.

Газетанинг шу сонида атоқли ўзбек совет шоири Ҳамид Олимжон бутун совет халқи номидан гитлерчи қузғунларга қарата шундай деб хайқирган эди:

Москвани қўриқлайди бутун эл,
Кўкрагимиз осмонида зўр қалқон.
Шуни билким, жон учун жон оламиз,
Шуни билким, тўкамиз қон учун қон.

Фронт орқасининг ҳар тарафлама ва муттасил ёрдами ҳамда далдасидан баҳраманд бўлган совет жангчиларининг қаҳрамонлиги, матонати ва шижоати туфайли тез фурсатда душман Москва атрофидан суриб ташланди.

Пойтахт остоналарида қақшатғич зарбага учраган гитлерчилар бутун кучни улуғ рус дарёси бўйидаги мустаҳкам қалъага, Волганинг шаҳри азими — Волгоградга қаратдилар. Шу кезларда «Правда» партия ва халқ номидан Волгоград фронтининг жангчиларига мурожаат қилиб: «Бир қадам ҳам орқага чекинманг! Ватан, партия амри мана шу!» деб ёзди. Шерюрак жангчиларимиз Ватан амрини бажо келтиришга тайёр эканликларини билдирдилар. «Правда» редакциясига юборган коллектив мактубларида: «Царицин мудофаасининг қаҳрамонлари бўлган мўйсафид боболаримиз олдида, жанговар байроқларимиз олдида, бутун Совет мамлакати олдида қасамёд қиламизки, биз рус яроғининг шуҳратига асло иснод келтирмаймиз!»... деб айтдилар. «Правда»да эълон қилинган бу мактубга тез орада бошқа фронтлардаги жангчилар ҳам акс садо бердилар.

Волгоград остоналарида қизғин жанг бораётган бир пайтда, 1942 йил 31 октябрда «Правда» ўзбек халқининг турли фронтларда жанг қилаётган ўз фарзандларига йўллаган мактубини эълон қилди. Хат газетанинг иккинчи—учинчи саҳифаларида, ўзбек ва рус тилларида босилган эди. Мактубга гарчи 2.412.000 киши имзо чеккан бўлса ҳам, у бутун Ўзбекистон номидан, бутун мамлакат номидан ёзилган эди.

Мактубда азамат халқнинг ўз фарзандларига бўлган қайноқ муҳаббати, товланиб турган меҳри, қалб ҳарорати, шу билан бирга душманга нисбатан кун сайин алангаланаётган қаҳри, ғазаби яққол акс этган. Халқ ўз ўғлонларига нури-дийдаларимиз, жигарпораларимиз, шоввозларимиз деб мурожаат қилар экан. Ватан уруши фронтларида барча совет халқларининг, шу жумладан Совет Ўзбекистонининг ҳам ҳаёт-мамоти ҳал бўлаётганлигини уқтирди: «Эй ўзбек халқининг ҳур ўғлони, эркин қизи!

Сенинг халқинг СССР оиласининг бир фарзанди эмасми? Рус, украин, белорус, озарбайжонли, грузин, арман, тожик, туркман, қозоқ ва қирғиз йигирма беш йил ўзбек халқи билан ака-укадай бўлиб бир иморат, бир мамлакат, бир маданият қуриб келди. Тўйларда ва базмларда, кураш ва машаққатларда ҳамроҳ бўлди! Энди сенинг аканг бўлган руснинг уйига, қардошинг бўлган белорус ва украиннинг уйига герман каллакесари босиб кирдики, у сариғ вабонинг келтиргани дор ва қамчи, очлик ва ўлим, ҳақорат ва қирғиндир». Шу туфайлидан ўзбек халқи ўз шоввозлари олдига масалани кескин қўйганди: «Ё ҳаёт — ё асорат; — ё ҳаёт — ё ўлим; ё ўлим — ё ғалаба!» деб битилганди хатда.

Дўстликнинг улуғвор ва қудратли кучини ўз тажрибаларида синаган нуроний кексаларимиз ўзбек жангчиларига иноқ ва ҳамжиҳат бўлинг, дўстликнинг қадрига етинг деб насиҳат қилдилар: «Кимнинг юрагида халқлар дўстлиги, халқлар бирлигининг меҳри бўлса, ундай юракка душман ўқи ботмайди. Халқлар дўстлигининг ишқи йигитларимизнинг кўксини қўриқловчи қалқондир:.., халқлар дўстлиги бугунги мустақиллигимизнинг пойдеворидир; халқлар дўстлиги эртаги куннинг муқаррар зафарига янглишмас калиддир» деб айтдилар.

«Правда» ўзининг кейинги сонларида ҳамма фронтлардаги барча жангчилар бу мактубни ҳаяжон билан ўқиб чиқаётганликларини ва хат уларни мислсиз қаҳрамонликларга руҳлантираётганлигини ёритди.

«Правда» Улуғ Ватан уруши йилларида душман орқасида қолиб ҳаракат қилаётган партизан отрядлари учун жанговар раҳбар, ҳозиржавоб маслаҳатгўй ва Советлар мамлакатининг аҳволи ҳақида хабар қилувчи энг ишончли манба ролини ўйнади. «Правда» материаллари халқ қасоскорлари сафини мустаҳкамлаб, уларни Совет Ватанига қизғин муҳаббат, жонажон ҳукуматимиз ва партиямизга чексиз садоқат, душманга нисбатан эса оташин нафрат руҳида тарбиялади. Партизан отрядларидан бирининг бошлиғи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Козловнинг ҳикоя қилишича, партизанлар «Правда»нинг ҳар бир сонини жуда орзиқиб кутишар ва уни қўлга олгач, кўзларига суртгудак бўлишарди. «Правда»ни келтирган учувчини ёки газетани фронт линиясидан олиб ўтган кишини партизанлар узоқ вақт қўлларига кўтариб силкишарди. «Правда»ни ўз кўзлари билан кўриш ва унинг муътабар сўзларини ўз қулоқлари билан эшитиш учун кўплаб деҳқонлар юзларча чақирим узоқдаги қишлоқлардан партизан отрядларига келишарди. Газетанинг айрим сонлари қишлоқдаги бирор деҳқоннинг қўлига тушиб қолса, унинг уйи «Правда» ихлосмандлари учун зиёратгоҳга айланиб кетарди.

«Правда» мамлакат ичкарисида ҳам, жанг майдонларида ҳам, душман орқасида ҳам ўзининг жанговар агитатор ва қудратли ташкилотчи эканини намойиш қилди. Атоқли совет журналисти, «Правда» редакциясининг аъзоси Давид Заславскийнинг гувоҳлик беришича, Москва осмонидан отиб туширилган немис учувчиси қўлида пойтахтдаги ҳарбий объектлар белгиланган харита бўлган. Шулар орасида «Правда» редакцияси ҳам ҳарбий объект сифатида белгилаб қўйилган. Дарҳақиқат «Правда» редакцияси душман учун ҳарбий объект эди. Чунки «Правда»нинг ҳаққоний сўзлари, оташин чақириқлари, ҳаяжонли ҳайқириқлари душман учун ҳар қандай пулемёт ва замбараклардан хавфлироқ ва даҳшатлироқ эди. Шунинг учун герман армияси қўмондонлиги редакцияни йўқ қилишга алоҳида диққат қилганди. Ҳатто Рим радиостанцияси орқали берилган бир эшиттиришда «Правда» редакциясининг аъзолари ном-ма-ном саналиб, Москва олиниши биланоқ улар қатл этилажаги айтилган эди. Гитлерчилар ҳар қанча уринмасин, ҳар қанча дўқ-пўписалар ва қабиҳликлар қилмасин, улар барибир «Правда»ни бир кун ҳам тўхтата олмадилар. Урушнинг энг оғир дамларида ҳам, душман Москва остонасига келиб, ҳатто отишмалар овози редакцияга эшитилиб турган чоғларда ҳам «Правда» мудом чиқиб турди.

1943 йил бошларида Волгоград остоналарида кучли зарбага учраган душман ўзини қайта ўнглайолмади. Шундан сўнг совет қўшинлари фашист босқинчиларини шиддат билан Ватанимиз тупроғидан, сўнгра эса, европалик қардошларимиз еридан суриб ташлади ва 1945 йил майида герман Рейхстаги қуббасига ғалаба байроғини тикди. Бу оламшумул тарихий ғалабамизга «Правда» ўзининг қизғин ва жанговар фаолияти билан улкан ҳисса қўшди.

СССР Олий Совети Президиуми «Правда»нинг ўн мингинчи сони чиқиши муносабати билан ҳамда унинг партия ва халқ олдидаги буюк хизматларини тақдирлаб, 1945 йил 24 сентябрда газетани Ленин ордени билан мукофотлади. Партия Марказий Комитетининг шу муносабат билан редакцияга йўллаган табрик хатида бундай дейилган эди: «Улуғ Ватан уруши кунларида «Правда» совет кишиларини Ватанга, коммунизм ишига фидокорона садоқат руҳида тарбиялади, душманга қарши курашда саботли бўлишга чақирди, меҳнат соҳасида ҳамда жанг майдонида қаҳрамонлик ва фидокорлик руҳини уйғотди».

Уруш тугаганига салкам ўн етти йил бўлди. Аммо «Правда»нинг уруш ва қирғинни лаънатловчи, Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Биродарлик ва Бахт-саодатни улуғловчи овози ҳамон бирдек янграб турибди.

В. АБДУЛЛАЕВ

„ПРАВДА" ТУРКИСТОН ВА ТОШКЕНТ ҲАҚИДА

✦ «Қиш бўйи очлик билан кун кечирган деҳқонлар тўда-тўда бўлиб шаҳарларга ишга жўнаб кетмоқдалар. Аммо у ерда ҳам, масалан, Тошкент шаҳрида, ишсизлар сони аллақачон бир неча минг кишига етди. Кўп деҳқонлар Еттисув темир йўли қурилишида ишга жойлашиб олишга умид боғлаган эдилар, бироқ улар бунга ҳам эриша олмадилар».

(**«Правда», 1912 йил май, 2-сон**).

✦ «Правда» газетасининг 1912 йил август ойида чиққан сонларида Тошкент атрофида бўлиб ўтган сапёрлар қўзғолони тўғрисида бир неча информация босилди. Шу информациялардан бирида бундай дейилади:

«Сапёрлар озиқ-овқатни яхшилаш, хизмат вақтини қисқартиш, иш муддатини камайтириш, офицерларга мансаб даражаси бериш тартибини ўзгартириш ва ҳоказолар тўғрисида талаблар қўйтанлар».

Яна бошқа бир информацияда қуйидагилар ёзилган:

✦ «Ҳарбий терговчи полковник Мансветовнинг таъкидлашича, 1-Туркистон сапёрлар батальони солдатларидан сўроқ қилиш тугалланган ва бошқа ҳарбий қисмлардаги солдатларни ҳам сўроқ қилиш бошланган. Сўроқ қилинувчилар сони кўп бўлганлиги учун 25 июлда тузилиши лозим бўлган айбнома кечиктирилса керак. Кейинги кунларда қамоққа олинган солдатлардан бир неча группаси Тошкентга келтирилди».

✦ «**Тошкент**, Суд қилинганлар устидан чиқарилган ҳукм очиқ ўқиб эшиттирилди: Осиш шарти билан ўлим жазосига 15 киши ҳукм қилинди, булар орасида Гессен, Савкин, Онучкин, Рачинский, Слабодский, Котляр ва бошқалар бор. Оқланганлар 7 киши бўлиб, булар орасида эркин хизмат қилувчи Пфлаумер бор. 112 киши турли муддатлар билан сургун этилди. 97 киши арестант роталарига, 15 киши интизом батальонига юборишга ҳукм қилинди. Каллакесарлар ҳимоячиси капитан Шестоперов ҳазрати олийларига телеграмма юбориб, ҳукм қилинувчиларнинг гуноҳини кечиш тўғрисидаги илтимослари юзасидан баёнот эълон қилди».

✦ 1912 йил 15 августда «Правда»да қуйидаги хабар босилиб чиқди:

«Бугун кечаси куролли қўзғолон кўтаришда айбланган ўн тўртта сапёр устидан чиқарилган ҳукм, яъни ўлим жазоси ижро қилинган. Ўн бешинчи кишининг ўлим жазоси қўшинлар қўмондони томонидан олти йилга арестант роталарига юбориш билан алмаштирилган».

✦ В. И. Ленин сапёрлар қўзғолони ҳақида бундай деб ёзган эди:

«Ниҳоят, 1 июлда Тошкент ёнидаги Троицкий қишлоғида сапёрлар қўзғолон қилишга урингaнлар. Қўзғолон кўтарганлар штабс-капитан Похвисневни найза санчиб ўлдирганлар. **Бу ҳақда телеграмма беришга йўл қўйилмаган.** Фақат 10 июлдагина Петербургда расмий газета «Туркистанские Ведомости»дан кўчириб олинган хабар босилиб чиқди, бу хабарда қўзғолон кўтарганлар билан **жанг қилинганлиги** айтилади...

Хўш, бу фактлар нимани билдиради?

Бу фактлар РСДРП нинг 1912 йилда бўлган Бутунроссия январь конференцияси қарорларида кўрсатилган ва бундан бир ойча бурун Марказий Орган «Социал-Демократ»нинг 27-сонида батафсил тушунтириб берилган фикрларни тамомила тасдиқлайди.

Россияда **революцион** кўтарилиш бошланиб кетди. Апрель ва май ойларида бўлган оммавий стачкалардан бошлаб Россия пролетариати ҳужумга ўтди, бу ҳужум **ҳам** капиталга қарши, **ҳам** чор монархиясига қарши, **ҳам** 1908-1911 йилларда контрреволюциянинг таъқиблари ва жабр-зулмларидан эзилган ишчиларнинг турмушини яхшилаш учун, **ҳам** бутун халқни озодликка чиқариш учун демократик республика учун бўлган ҳужум эди...

Оммавий стачкалар **ҳамма жойда** революцион алангани авж олдирмасдан қолмади. Аскарлар орасида кўтарилган қўзғолонлар ҳам бу алангaнинг гувиллаб ёнаётганлигини, **ҳамма жойда** ёнилғи материали борлигини, **ҳамма жойда** омма ичида, ҳатто казармаларда калтак билан машқ қилдира бериб жони олинган ва ниҳоятда эзилган ишчилар билан деҳқонлар орасида ҳам революцион кайфият аста-секин кучайиб бораётганлигини **исбот қилди**».

Бошқа бир мақолада В. И. Ленин Россиядаги ҳақиқий объектив вазият ҳамда реал ижтимоий кучларни таҳлил қилиб, бундай деб ёзди: «Революцион демократия; бу демократия орасидан ишчилар оммаси йўлбошчи бўлиб чиқди ва Гельсингфорсдан тортиб то Тошкентгача матрослар ва солдатлар уларнинг чақириғига жавоб бермоқда».

«ТАШКЕНТСКИЙ РАБОЧИЙ» ГАЗЕТАСИНИНГ

БИРИНЧИ СОНИДА БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАРДАН

ЗУЛМАТ ИЧИДА ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗ

Россия социал-демократик ишчи партияси
Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!
1913 йил, 13 ноябрь, чоршанба.
Социал-демократик ишчи партияси Тошкент группасининг нашри.

Ишчи ўртоқлар!

Бизнинг ҳаётимиз оғир ва нурсиздир. Оғир, машаққатли меҳнат, кўп ишлаб, кам дам олиш, доимий суратда қувғин остида бўлиш ва ҳақоратлар ҳар бир қадамимизда учрамоқда. Биз ҳаддан ташқари азоб-уқубатларга мубтало қилинганмиз. Toқайгача бу азоб-уқубатларга чидаб жим тура берамиз ва ўз ғамимизни танҳоликда ароқ билан юва берамизми. Биз биргаликда «Ташкентский рабочий» деган кичик газета нашр қилишга қарор қилдик. Бу газета реакциянинг ҳозирги зулмати ичида бизга йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилади.

Биз ишчи газетаси ҳаётимизни бир оз бўлса ҳам ёритишини, оғир пайтларда бизга йўл кўрсатишини истар эдик.

Эндиликда бизнинг йўлчи юлдузимиз порлаган бир пайтда, биз Тошкентнинг барча ишчилари, унга тегишли ёрдам берадилар деган умиддамиз. Улар ишчилар ҳаётини ёритишлари, бошлиқларимизнинг қилган барча ярамасликлари ва кирдикорларини фош қилиб ташлашлари керак.

Ўртоқлар, «Ташкентский рабочий» газетасини чиқаришга киришар эканмиз, биз сизларнинг орангизда бу йўлчи юлдузни анчадан бери излаб юрган ишчилар кўплаб топилади деб ишонч билдирамиз.

Майли, бу йўлчи юлдуз бизнинг зимистон йўлимизни ёритиб, кундан-кунга кўпроқ ярқираб порласин. Майли, унинг нури кенгайиб борсин ва у орқали биз қуёшни— ёрқин келажагимизни кўражакмиз.

Суратда: Ўртоқ И. Қосимов ўз шогирдлари орасида

КЕКСА ПРАВДАЧИ

Мана, Йўлдош аканинг цинкографиячи бўлиб ишлаётганига салкам қирқ йил бўлди. У ана шу вақт ичида полиграфия саноатини ривожлантиришда катта ишлар қилди. Авваллари у «Правда» газетаси нашриётида оддий ишчи бўлиб ишлади. Москваликларнинг яқиндан ёрдами билан ҳунар ўрганди. Кейин Тошкентга қайтиб келди. Янги цехлар ташкил қилди. Ўзбек кадрларидан жуда кўпини цинкографиячиликка ўргатди.

Йўлдош аканинг яхши бир одати бор. Қўлга киритган ютуқлар билан қифояланиб қолмайди. Доимо олға ҳаракат қилади. Янги техникани қунт билан ўрганади. Билганларини бошқаларга ўргатади. Ўртоқларча маслаҳат беради. Шунинг учун Йўлдош акадан ҳамма хурсанд.

Ҳозир ўртоқ И. Қосимов Тошкентдаги офсет фабрикасининг цинкография цехида мастер бўлиб ишламоқда. У бошлиқ бўлган цехда иш жуда яхши кетяпти. Йиллик, ойлик, квартал ишлаб чиқариш планлари ошириб бажарилаяпти. Қисқа вақт ичида цех коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номни олишга муваффақ бўлди. Коллектив аъзолари бир-бирлари билан аҳил. Улар ишни социалистик мусобақа асосида ташкил қилишган. Шунинг учун ҳам цех доимо кундалик топшириқни 150 процентга етказиб адо этмоқда.

— Биз,— дейди ўртоқ Қосимов,— тинмай меҳнат қилиб, маҳсулотнинг сифатли бўлишига ҳаракат қиламиз. Янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиб, коммунизм қурилишига муносиб ҳисса қўшамиз.

Биз совет матбуоти куни — 5 май байрамида кекса правдачи, республикамиз полиграфиячиларининг ветеранларидан бири Йўлдош ака Қосимовнинг ишига янада катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. УМАРОВ.

АВТОМАТДА ҲИСЛАТ КЎП

«Узбекхиммаш» заводида кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнларни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса, пайвандлаш ишларини автоматлаштиришда талайгина ютуқлар қўлга киритилаётир. Ҳозир бу соҳанинг қарийб 60 проценти автоматлаштирилган.

Корхонанинг етакчи инженерлари ва новатор ишчилари ташаббуси билан қозонхонада кўпгина тадбирлар амалга оширилди: аппаратларнинг деталь ва узелларини пайвандлайдиган бир неча автоматик манипуляторлар жорий қилинди.

Бу йил ишлаб чиқаришда деталларни қирқадиган махсус автоматлар кенг қўлланилади. Илгарилари фланец, қопқоқ ва бошқа хил деталлар қўлда қирқилар эди. Натижада иш унуми жуда паст, деталлар анча сифатсиз бўларди. Эндиликда бу жараённи ҳам автоматлаштириш эвазига меҳнат унумдорлигини икки баравар оширишга эришилди.

Суратда: сиз фланецларни қирқадиган «АСШ-2» типидаги автомат установкани кўриб турибсиз. Ёш ишчи Ботир Ёқубжонов бу установкани тезда ўзлаштириб олди. Ҳозир у кунлик топшириқни 120 процентдан бажармоқда.

Текст ва фото **О. Леванники.**

ИШ ЯНГИЧА ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

—Ўтган куни база бўйича 81, кеча эса 80 та машина ишлади. Бугун яна камайиб кетди. Агар ишимиз шу тахлитда борадиган бўлса юк ташиш планини бажаришнинг уддасидан чиқиш қийин. Ахир, ҳар куни белгиланганига қараганида 2-3 машина ишга кам чиқаяпти. Нима қилсак экан?

Автобаза бош механиги Яков Подольских Сеид билан суҳбатлашар экан шуларни айтди-ю, бу билан ана шу камчиликни бартараф этиш йўлини сен ҳам бир ўйлаб кўр деган ишорани қилди. Бу Сеиднинг юрагига ғулғула солди. Мана, бир неча кундан бери қўли ишда бўлса ҳам, мияси ўй билан банд. Ниҳоят у бир фикрга келди ва уни бош механикка айтди:

— Менингча, ремонт қилиш усулини ўзгартиришимиз керак,— деди у. — Бизда ҳар ким машиналарни якка тартибга ремонт қилади. Шу сабабли баъзи машиналар 10 кун ичида ҳам оёққа турмайди. Агар слесарлардан иборат ремонтчилар бригадасини ташкил қилсак, ишимиз унумлироқ бўлиб, ҳар бир машинанинг ремонт муддатини анча қисқартиш мумкин.

Бош механик гўё худди шу таклифни кутиб тургандай ғоят қувониб кетди, буни автобазанинг бошқа раҳбарлари ҳам маъқул топишди. Ҳар бири ўз ҳолича ишлайдиган ремонтчи слесарлардан иккита бригада тузилди. Битта бригада капитал ремонт билан шуғулланса, иккинчиси машиналарни жорий ремонтдан чиқарадиган бўлди.

Жорий ремонт қилувчи слесарлар бригадасига коммунистик меҳнат зарбдори Сеид Османов раҳбар қилиб тайинланди. У, дастлабки кунлариданоқ ишга астойдил киришди, ишни меҳнатни тўғри тақсимлашдан бошлади. Бригадирнинг ўзи ҳам бекор турмайди. Ремонти мураккаброқ машиналарни ўз ихтиёрига олади.

Ремонтчилар ишининг қайта ташкил қилинганига энди уч ой бўлди. Шу давр ичида базада кўпгина ўзгаришлар юз берди. Ремонтга турадиган машиналар сони кескин камайди. Ҳар куни пландаги 83 ўрнига 90-92 машина ишга чиқиб турибди.

8- автобаза коллективи юк ташиш планини муттасил орттириб бажармоқда. Бунга Сеид Османов ва у бошлиқ ремонтчилар бригадасининг аъзолари ҳам салмоқли ҳисса қўшаётирлар. Бригаданинг Вали Музаффаров, Сервер Сеидалиев ўртоқлар сингари моҳир слесарлари шоферларнинг ҳурматини қозонмоқдалар. Улар машиналарни ҳар доим сифатли ремонт қилишмоқда.

М. БОЛТАБОЕВ,
Янгийўл шаҳри.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Адашган йўлдан"

Газетамизнинг 1 апрель сонидаги «Қишлоқ хўжалик заказларининг бажарилишини текширамиз» рубрикаси остида юқоридаги сарлавҳа билан босилган материалда Тошкент «Газоаппарат» заводида ишлаб чиқарилаётган «зиг-заг» бороналарнинг сифати ёмонлиги туфайли механизаторлар ҳақли равишда норозилик билдираётгани кўрсатилган эди.

Редакция мақола юзасидан қуйидаги жавобни олди:

«Мақолада келтирилган фактлар текширишда тасдиқланди. Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши машинасозлик саноати бошқармаси «Газоаппарат» заводининг дирекцияси билан биргаликда корхонада ишлаб чиқариладиган «зиг-заг» бороналарнинг сифатини яхшилаш юзасидан тегишли чоралар кўрди. Чунончи, борона тишларининг конструкцияси яхшиланиб, уларнинг чидамлилиги оширилди, тишларни ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган металлнинг сифати устидан қаттиқ контроль ўрнатилди.

«Ташгазоаппарат» заводи «Узсельхозтехника» билан келишиб, яхшиланган «З-БЗТУ-1,0» маркали янги хил бороналар ишлаб чиқариш юзасидан тегишли тадбирлар белгилаб чиқди. Бундай бороналарни корхона шу йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб ишлаб чиқара бошлайди.

Халқ хўжалиги кенгаши завод директори ўртоқ Н. Е. Мясниковга йўл қўйган хато ва камчиликлари учун маъмурий чора кўрди.

Машинасозлик саноати бошқармасининг бош инженери Д. МУРАШОВ».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ССР ИТТИФОҚИ ВА ИТТИФОҚЧИ РЕСПУБЛИКАЛАР ГРАЖДАНЛИК ҚОНУНЛАРИ АСОСЛАРИНИНГ 25-МОДДАСИ II ҚИСМИНИ, 26 ВА 95-МОДДАЛАРИНИ ҚЎЛЛАНИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданлик қонунлари Асосларини ва гражданлик суд ишларини юргизиш Асосларини амалга киритиш тартиби тўғрисида»ги 1962 йил 10 апрель Фармонининг 13-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўзбекистон ССР қонунлари ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикаларнинг гражданлик қонунлари Асосларига мувофиқлаштирилгунга қадар қуйидагилар белгилансин:

1. Гражданлик қонунлари Асосларининг 25-моддаси иккинчи қисмига мувофиқ, гражданнинг шахсий мулкида битта ҳовли-жой бўлиши мумкин. Бирга турувчи эр-хотин ва уларнинг вояга етмаган болалари ихтиёрида эса, улардан бирининг шахсий мулки бўлган ёки уларнинг умумий мулки бўлган фақат биргина ҳовли-жой бўлиши мумкин.

Агар мерос олиш, никоҳланиш ёки қонун йўл қўйган бошқа асослар натижасида гражданнинг шахсий мулкида ёки бирга турувчи эр-хотин ва уларнинг вояга етмаган болалари ихтиёрида ҳовли-жой биттадан ортиқ бўлиб қолса, ҳовли-жой эгаси ўз хоҳишича ана шу ҳовли-жойлардан бирини ўз эгалигида қолдиришга ҳақлидир. Бошқа ҳовли-жойларни ҳовли-жой эгаси ана шу ҳовли-жойга эгалик қилиш ҳуқуқи вужудга келган кундан бошлаб бир йил давомида сотиши, ҳадя қилиши ёки бошқа усул билан бировга ўтказиши лозим. Агарда ортиқча ҳовли-жой ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахсларнинг мулкига 1962 йил 1 майга қадар ўтган бўлса, у ҳолда ортиқча ҳовли-жой шу ҳовли-жой эгаси томонидан 1963 йил 1 майгача бировга ўтказилиши лозим. Башарти уй эгаси шу кўрсатилган муддатда ортиқча ҳовли-жойини қайси формада бўлмасин, бировга ўтказиш ҳуқуқидан фойдаланмаса, бу ҳовли-жой меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитетининг қарори билан, Ўзбекистон ССР Гражданлик процессуал кодексида суд қарорларини ижро этиш учун белгиланган тартибда, мажбурий суратда сотилиши лозим бўлади. Ҳовли-жойни сотишдан тушган пул мажбурий суратда сотиш билан боғлиқ бўлган харажатлар қоплангандан кейин шу ҳовли-жойнинг собиқ эгасига берилади.

Агар харидор топилмаганлиги сабабли ҳовли-жойни мажбурий тартибда сотишнинг иложи бўлмаса, бу ҳовли-жой меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитетининг қарорига мувофиқ, ҳақ тўламаслик шарти билан давлат мулкига ўтказилади.

2. Гражданлик қонунлари Асосларининг 26-моддасига мувофиқ мулк умумий мулк ҳуқуқи асосида икки ёки бир неча колхозга, ёки бошқа кооператив ва жамоат ташкилотларига, ёхуд давлатга ва бир колхозга ёки бир неча колхозга ёки бошқа кооператив ва жамоат ташкилотларига, ёхуд икки ёки бир неча гражданга тегишли бўлиши мумкин.

Агар мерос олиш, реквизиция қилиш, мусодара қилиш натижасида ёки бошқа асосларга кўра мулк давлат билан гражданнинг, ёхуд кооператив ёки жамоат ташкилоти билан гражданнинг умумий мулки бўлиб қолса, у ҳолда бундай мулкка эгалик қилиш умумий мулк пайдо бўлган кундан бошлаб бир йил ичида, башарти бундай умумий мулк 1962 йилнинг 1 майигача пайдо бўлган бўлса, — 1963 йилнинг 1 майигача қуйидаги усулларнинг бири билан, яъни:

а) мулкни натура ҳолида тақсимлаш мумкин бўлса, шу тарзда тақсимлаш йўли билан;

б) гражданларга тегишли ҳиссаларнинг давлат, кооператив ёки бошқа жамоат ташкилоти томонидан сотиб олиш йўли билан;

в) давлатга кооператив ёки бошқа жамоат ташкилотига тегишли ҳиссаларни гражданларга сотиш йўли билан;

г) бутун мулкни сотиш ва бундан тушган пулни умумий мулк қатнашчилари ўртасида уларнинг ҳиссаларига қараб тақсимлаш йўли билан бекор қилиниши лозим.

Юқорида кўрсатилган усуллардан бирини танлаш гражданлар билан тегишли давлат органи, кооператив ёки бошқа жамоат ташкилотининг ўзаро келишувларига мувофиқ, бундай битим бўлмаган тақдирда эса — суд томонидан белгиланади.

Давлат органи, кооператив ёки жамоат ташкилоти турар жойга нисбатан умумий мулк ҳуқуқидаги ўз ҳиссасини сотган тақдирда, турар жойнинг умумий мулк ҳуқуқидаги ана шу ҳиссасини сотиб олишда имтиёз ҳуқуқи ҳовли-жойнинг шу қисмида яшовчи шахсларга берилади, улар сотиб олишни хоҳламаганларида эса — бу ҳуқуқ умумий мулкнинг қолган иштирокчиларига берилади

3. Гражданлик қонунлари Асосларининг 95-моддасига мувофиқ, хавф остида қолган социалистик мулкни сақлаб қолиш вақтида гражданнинг кўрган зарари жабрланувчи қайси ташкилот мулкини сақлаб қолган бўлса, шу ташкилот томонидан тўланиши лозим.

Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон ССРнинг янги Гражданлик кодекси амалга киритилгунга қадар, социалистик мулкни сақлаб қолиш пайтида кўрилган зарарни тўлаш миқдори ва социалистик мулкни сақлаб қолиш пайтида жабрланувчи ўлган тақдирда зарарни тўлатиб олиш ҳуқуқига эга бўлган шахслар ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданлик қонунлари Асосларининг 88 (1 қисм), 91 (II қисм) ва 92-моддаларидаги қоидаларга мувофиқ белгиланади.

Социалистик мулкни сақлаб қолиш пайтида гражданнинг кўрган зарарини тўлашга мажбур бўлган ташкилот, қайта ташкил қилиниш тартибида, ўз фаолиятини тўхтатган тақдирда, зарарни ана шу ташкилотнинг ҳуқуқини олган ташкилотлар тўлайди. Агар бу ташкилот тугатилиши натижасида ўз фаолиятини тўхтатган бўлса, жабрланувчига тайинланган тўловлар жамлаштирилиб, суд белгилаган миқдорда ва суд кўрсатган муддатларда жабрланувчига мунтазам тўлаб туриш учун социал таъминот органларига ўтказилади.

4. Ушбу Фармондан келиб чиқадиган низолар гражданлик суд ишлари юргизишнинг умумий қоидалари асосида суд томонидан кўрилади.

5. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ушбу Фармонни бажариш тартибини белгилаш вазифаси топширилсин.

6. Ушбу Фармон 1962 йил 1-майдан амалга киритилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
28 апрель, 1962 йил.

ҚУРТ БОҚИШНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК!

Баҳор зебу-зийнатлари хил-ма-хил бўлади. Бу наврўз гўзалликлари орасида пилла ҳосили — ипак жилвасини асло унутиш мумкин эмас. Миришкор пиллачиларимиз зўр меҳр билан парвариш қилиб вояга етказган ипак қуртлари даста-даста дурдоналарга айланади. Моҳир тўқувчиларимиз эса ана шу дурдоналарга сайқал бериб, уларни камалакнинг етти рангига ўхшаган атласларга, баҳорнинг барча гўзалликларини ўзида мужассамлантирган шоҳи газламаларга айлантирадилар.

Қадрдон Никита Сергеевич Хрушчев ўтган йили элимизга келган вақтида пахтакорларга, чорвадорларга мурожаат қилиб, яхши кийимга яхши овқат ярашади деб айтди. Н. С. Хрушчевнинг бу сўзи бутун элимизни, шу жумладан пиллачиларимизни янги меҳнат ғайратига отлантирди. Қишлоқ меҳнаткашлари она-Ватанга кўплаб пахта, пилла, каноп, мева, сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини етказиб беришга аҳд қилдилар. Областимиз пиллачилари бу йил давлатга 1260 тонна юқори сифатли пилла етказиб бериш ҳақида катта мажбурият олдилар.

Областимиз пиллачилари баҳорги қурт боқишни уюшқоқлик билан ўтказиб, мамлакатга мўл пилла ҳосили етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозирги долзарб кунларда ҳар бир пиллачи ўз зиммасига олган мажбуриятни шараф билан бажариш, ўз боқимидаги пилла қуртларини тўйдириб, соғлом боқиб кутилган пилла хирмонини уюш учун кунни тунга улаб ишламоқда.

Пиллачиларнинг иши масъулиятли ва шарафлидир. Ипак қурти боқаётган азамат пиллачиларимизнинг хизматларини халқимиз муносиб равишда қадрламоқда. Пилла қурти боқаётган пиллачиларга тўғридан-тўғри нақд пул билан ҳақ тўланмоқда. Қурт боқувчилар планни бажарса топширилган пилла нархининг 50 — 60 процентини, пландан ташқари топширилган ҳар бир килограмм пилласи учун эса тўланган ҳақнинг 75 процентини олади.

Пиллачиларга ҳақ тўлашнинг янги тартиби соҳасида Юқори Чирчиқ районидаги «III Интернационал» колхози пиллачиларининг ташаббуси тақдирга сазовордир. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти пиллачиларни рағбатлантириш мақсадида уларга ҳақ тўлашнинг янги тартибини белгилади. Шунга мувофиқ ҳар қути уруғдан 60 килограммгача пилла етиштирган колхозчиларга умумий асосда ҳақ тўланаверади. 60 килограммдан 70 килограммгача ҳосил етиштирганлар ошиқча топширган пилла учун олинган ҳақнинг 50 процентини оладилар. 70 килограммдан 80 килограммгача етиштирганларга ошиқча топширилган пилла учун олинган ҳақнинг 75 проценти, 80 килограммдан ортиқ бўлганда 100 проценти тўланади.

Ипак қуртларини боқишда илғорлар тажрибасидан кенг фойдаланиш ва қуртлар парваришига доимий эътибор бериш талаб этилади. Бу эса кутилган олтин ҳосилга замин тайёрлайди. Моҳир пиллачилар қурт боқишда илғорлар тажрибасига, олимлар кўрсатмасига амал қилиб яхши натижаларга эришмоқдалар. Ўрта Чирчиқ районидаги «XXII партсъезд» колхозининг пешқадам пиллачилари қурт боқишни жадал усулда олиб бориб, областимизда биринчи бўлиб давлатга пилла топширдилар. Бошқа районлардаги моҳир пиллачилар ҳам қурт боқишни тезкорлик билан олиб бориб давлатга дастлабки пилла ҳосилини топшира бошладилар.

Областда ипак қуртларини илғор усулда парвариш қилиб, мўл ҳосил олаётган моҳир пиллачилар билан бирга, ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятга яраша иш қилмаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Айрим районларда ипак қуртлари қулай шароитларда, бир меёрда боқилмаётир, ипак қуртларини сифатли тут барглари билан боқиш, қуртларни узлуксиз, жадал усул билан парвариш қилиб, барвақт пилла ўрашга киритишга жиддий киришилмаётир. Бунинг натижасида ипак қуртларини боқиш ишлари чўзиб юборилаётир.

Пилла ҳосилдорлигини ошириш озуқа базасини етарли бўлишига боғлиқдир. Тут барглари кўп бўлса ва тежаб-тергаб харажат қилинса, пилла қуртларидан кутилган ҳосилни олиш мумкин. Пилла қуртларидан ҳар йили юқори ҳосил олиб келаётган илғор пиллачилар тут баргларини авайлаб сақлаш ва сарфлашга жуда катта эътибор бериб келадилар. Қирқиб келинган баргларни алоҳида жойларда сақлаш ва қуртларни тўйдириб боқиш мўл ҳосил гаровидир.

Областимизда мўл пилла ҳосилини кўтариш, олинган катта мажбуриятни шараф билан бажаришда район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг жойлардаги органлари, айниқса территориал ишлаб чиқариш бошқармалари зиммасига масъулиятли вазифалар юкланган. Улар пиллачилик бригадалари ва звенолари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, ташкилий-хўжалик ишларига конкрет ёрдам беришлари ва қулай ҳамда унумли меҳнат шароитларини яратиб беришлари зарур.

Пилла қуртини боқиш далаларда дастлабки ғўза парваришини бошлаб юбориш пайтига тўғри келмоқда. Ана шундай қизғин баҳор кунларида пилла маҳсулотларини етиштиришни кўклам дала ишлари билан бирга олиб бориш, ҳар соат, ҳар бир дақиқани бекор кетмаслиги учун бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаш талаб этилади. Ишнинг кўзини билиб меҳнат қилаётган пиллачи пахтакорларимиз ҳам пилладан, ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида яхши натижаларга эришмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитетининг майолди Чақириқларида кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга даъват этилган. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партиямизнинг бу жанговар Чақириқларига амал қилиб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини, шу жумладан пиллачиликни янада ривожлантириш учун астойдил курашмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, областимиз пиллачилари ипак қуртларини боқишда зўр ғайрат кўрсатиб, партиямиз Чақириқларига амалий иш билан жавоб берадилар, пилладан мўл ҳосил етиштиришда янги муваффақиятларни қўлга киритадилар.

Нина Дмитриевна Богнюковани Пискент районидаги Ленин номли колхоз аъзолари жуда ҳурмат қилишади. Чунки у ўз боқимидаги 2500 та жўжани алоҳида меҳр билан парвариш қилмоқда. Унинг боқимидаги бирорта жўжа ҳам нобуд бўлмайди, аксинча бақувват бўлиб ўсмоқда. Нина Дмитриевна айни бир вақтда 150 бош кўзини ҳам меҳр билан боқяпти. Суратда: ўртоқ Богнюкова жўжаларга дон сепмоқда.

М. Шевелев фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ПИЛЛА ҚУРТИ БОҚИШГА ЖИДДИЙ АҲАМИЯТ БЕРИЛСИН

Меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети колхоз ва совхозларда пилла қурти боқишнинг аҳволи ҳақидаги масалани муҳокама қилиб, тегишли қарор қабул қилди.

Қарорда баҳорги пилла қурти боқиш қизғин давом этаётган шу долзарб кунларда, бир қатор хўжаликларнинг раҳбарлари бу иш билан жиддий шуғулланмай қўйганликлари таъкидланади.

Айниқса, Гулистон, Чиноз, Бўка, Пискент ва Ўрта Чирчиқ районларидаги колхоз ва совхозларда аҳвол ёмон. «Пискент» совхозида пиллачиларнинг самарали ишлаши учун тўла шароит яратиб берилмаган. Ёқилғи ажратилмаган. Хоналар етишмайди. Сўкчаклар йўқ. Совхознинг кўпчилик бўлимларида пилла қуртлари кроватларда боқилаяпти. Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида ипак қуртлари боқилаётган хоналар талабга жавоб бермайди. Область ижроия комитети район ижроия комитетлари раисларининг, район пиллачилик идораси бошлиқларининг, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг асосий эътиборини пилла қурти боқишда йўл қўйилган камчиликларни дарҳол йўқотишга жалб этди. Қарорда қурт боқишга конкрет раҳбарлик қилиб, пиллачиларга амалий ёрдам бериш таъкидланади.

ЧИГИТ ТЕКИС УНМОҚДА

Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхоз аъзолари бу йил 1400 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 24,1 ўрнига 28 центнердан пахта ҳосили етиштиришга қарор қилганлар. Шу кунларда колхозда иш қизғин, ғўза парвариши сифатли бормоқда. Дастлаб экилган ерлардаги ғўза кўзни қувонтиради. Механизаторлар қатор ораларига ишлов беришда ғайрат қилмоқдалар.

Ж. МАҲМУДОВ.

Ғўзалар „раҳмат“ дейди

Ёмғир тинди-ю, раиснинг ташвиши ортди. Гоҳ телефонга ёпишиб, гоҳ участкаларга югуриб типирчилаб қолди, кимларнидир идорага чақирди, трактор паркига 2—3 бориб келди. Ҳазил гап эмас, 1600 гектарга яқин пахтаси бор. Қатқалоқ мурғак ғўзаларни бўғиб ташламасмикан?

Аҳмаджон ака бир нарсани ўйлаб ташвишни бадтар орттириб олди. Унинг колхози Бекобод пилласининг бешдан бир қисмини беради. 350 қути. Қуртлар катта даҳага кириб, пилла ўрай деб турипти. Бунга чакана куч керакми. Қуртнинг ўзи 400—500 одамни чарчатади. Колхозда бўлса 700 га етар-етмас ишловчи бор. Шу хаёллар бошни қотирарди.

Тушга яқин одамлар далага ҳужум бошлашди. Айрим карталар етилиб, айримлари ҳали нам эди. Аммо куч оз. 12 тракторга борона тиркалди. Бу ҳам оз. Ҳозир даладаги одам ва тракторлар билан кўп деганда 250 гектар ерни юмшатиб олиш мумкин. Агар суръат шу бўлса, қатқалоққа қарши кураш 6 кунга чўзилади. Иш лоақал 3 кунда тамомланмаса, талай кўчатнинг нобуд бўлиши аниқ.

Орадан кўп ўтмай от ва ҳўкизларга ҳам борона қўшилди. Одамлар ёмғир ёғиб турган пайтдаёқ эҳтиёт учун махсус тирноғичлар ясаб олишган эди. Тирноғич тополмаган кишилар бир парча тахтачага 4—5 дона мих қоқиб ишга тушишди. Бу ишнинг жуда зарурлигини, 2—3 кун жон ачитиб меҳнат қилинса кузда роҳатини кўришларини одамлар билишади. Ҳамма тер тўкиб, жадал қимирлаб ишга шўнғиб кетди.

Эргаш ака бригадасида Дўсмат ота қизиқ иш қилди. Бирйўла 2 қаторни юмшатадиган темир тирноғич топиб олибди. Дўсмат ота уни судраб олиб ер юмшатарди. Раис буни кўриб отани койиди: бир кунлик иш деб ўзингизни шунчалик қийнаш яхши эмасда, — деди. Аммо ота раиснинг гапига кўнмади.

— Анови хаскашингиз билан бир кунда чорак гектар ер тирнайман, раис. Бу билан бир гектарга олиб бораман, — деб туриб олди. Бошқалар ҳам шунақа ишлашди. Ўша куни колхозда 350 гектар ернинг қатқалоғи бўшатилди. Эртасига 500 гектар, индинига ҳамма ер қўлдан чиқарилиб, одамлар хотиржам бўлдилар. Раис ҳам хурсанд бўлиб, яшил квадратларни оралаб кетди. Олди 3—4 қулоқ бўлган ғўзалар уни кулиб қаршилаб, гўё «раҳмат, омон сақлаб қолдингиз» дер эди.

С. СУЛТОНОВ,
Навоий номли колхоз.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

БУ ПРОБЛЕМА ҚАЧОН ҲАЛ БЎЛАДИ?

Ҳозир қишлоқ хўжалигининг барча ходимлари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларини амалга ошириш учун астойдил курашмоқдалар. Улар юксак мажбуриятлар олиб, пахта, сабзавот, мева, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришга бел боғладилар.

Колхозимизнинг аъзолари бу йил 1248 тонна ғалла, 315 тонна маккажўхори, 3850 тонна сабзавот, 960 тонна картошка, 240 тонна мева, 36 тонна узум, 84 тонна гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштириш мажбуриятини олиб, уни бажариш йўлида чинакам меҳнат қилмоқдалар.

Колхозимизда 100 бош совлиқдан бир йилда 223 бош қўзи олаётган Эргаш Юнусбеков, унинг издоши Ҳайитбой Холбеков ўртоқлар сингари новатор чўпонлар, сабзавотдан юқори ҳосил олаётган Болтабоев, Худойберганов ўртоқлар бошлиқ илғор бригадалар бор.

Бироқ, биз, айни пайтда ўзимизга боғлиқ бўлмаган баъзи қийинчиликларга ҳам дуч келмоқдамиз. Бу, айниқса, сабзавот, картошка ва маккажўхоридан белгиланган ҳосилни ололмай қолиш хавфини туғдирмоқда. Шу туфайли бу йил ҳам олган мажбуриятимизни бажаролмай эл олдида қизариб қолмасак деб хавотирланмоқдамиз.

Маълумки, колхознинг Хондайлиқ участкасида сув проблемаси ҳали ҳам ҳал этилмаган. Бу ерда сув жуда кам. Лекин шунга қарамай бу жойдаги сувсиз ерларга сабзавот экиш планлаштириб келинмоқда.

1961 йили Хондайлиқ участкасидаги 220 гектар ерга сабзавот эккан эдик. Лекин сув етмаганидан область ижроия комитетининг қарори билан 100 гектар ер қисқартирилди. Аммо етиштирилиши лозим бўлган маҳсулот миқдори камайтирилмади. Натижада биз планни бажара олмай, қизариб қолдик.

Хондайлиқ участкасида колхозимизнинг 800 гектар, қўшни «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг 500 гектар сувсиз, лекин жуда ҳосилдор ери бор. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1960 йили буни ҳисобга олиб, шу ерларга сув чиқариш тўғрисида қарор қабул қилди. Уни амалга ошириш вазифаси область сув хўжалик бошқармасига (ўртоқ Полвоновга) топширилди. Шу қарорга мувофиқ бу ерларга сув чиқариш 1960 йил охиригача тугалланиши керак эди. Бироқ область сув хўжалик бошқармаси ҳукуматнинг бу топшириғини ҳалигача бажаргани йўқ.

Тўғри, бу ерларга сув чиқариш юзасидан иш бошланди. Лекин мўлжалдаги ишларнинг лоақал 30 проценти ҳам бажарилмай тўхтатиб қўйилди. Биз эса сув чиқишига ишониб яна 220 гектар ерга маккажўхори, помидор, лавлаги ва картошка экиб қўйдик. Канал ва насос қуриш ишига ёрдам бериш учун колхозчиларимиздан 10 кишини юбордик.

Бизнинг сув чиқади, деган умидларимиз пучга чиқди. Энди бу йил сув чиқарилмас экан, деган хабарни эшита бошладик. Бу аҳвол бизни қаттиқ ташвишга солмоқда. Сув хўжалиги ходимлари сабзавотчилик колхозларини қачонгача камситадилар. Қачон биз бошқа хўжаликлар каби сув билан етарли таъминланамиз?

Ўртоқ редактор, бизнинг шу эътирозларимизни ўртоқ Полвоновга газета орқали етказиб қўйишингизни илтимос қиламиз.

Усмон УМАРОВ.

Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг раиси.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

САБЗАВОТ, КАРТОШКА ҲОСИЛИ МЎЛ БЎЛСИН ДЕСАНГИЗ...

Бу йил баҳор бошқача келаяпти. Кун эрта исиб кетди. Февраль ва март ойларида ёғингарчилик бўлмади, натижада эртаги сабзавот ва картошка экинларини экишни қизитиб юбориш мумкин бўлди. Кўпгина колхоз ва совхозлар эртаги картошканигина эмас, ҳатто одатда анча кеч муддатларда экиладиган помидор, бодринг, қовун-тарвуз ва бошқа экинларни ҳам экиб бўлдилар.

Бироқ 19 апрелдан 20 апрелга ўтар кечаси бўлиб ўтган совуқ туфайли кўпгина колхоз ва совхозларда картошка, помидор, бодринг, қовун-тарвуз экинлари зарарланди. Шунингдек, қаттиқ ёмғир ёққанидан сўнг далаларда қатқалоқ пайдо бўлди, бу уруғидан экилган помидор, сабзи экинларининг униб чиқишини қийинлаштирмоқда. Буларнинг ҳаммаси эртаги сабзавот экинларининг ўсишини секинлаштирди, колхоз ва совхозларда картошка ва сабзавотдан мўл ҳосил етиштириш юзасидан олиб борилаётган ишга халақит бермоқда.

Ана шу қийинчиликни бартараф этиш, сабзавот ва картошка экинларининг нормаль ривожланишини таъминлаш ва мўл ҳосил етиштириш учун бир қатор агротехника тадбирларини амалга ошириш, ёш кўчатларнинг ҳаводан, қуёшдан яхши баҳра олиб, тез ва соғлом ривожланишига шароит яратиш керак.

Бу тадбирлардан энг муҳими шуки, культивацияга зўр бериш ва бир йўла ўсимликни ўғитлаб кетиш зарур. Совуқдан зарар кўрган барча далаларда, албатта, культивация ўтказилиши керак. Чунки культивация картошка, помидор, гаримдори, бақилажон ўсимликларининг атрофини юмшатиб, қатқалоқни йўқотиш имкониятини беради, тупроқнинг қизиши учун шароит яратилади. Ҳар гектар ерга 125 — 150 килограмм ҳисобидан азот ўғити солиш керак. Бу ўсимликнинг озиқадан керагича баҳра олиб ўсиши, картошка, помидорларда янги шохларнинг пайдо бўлишига ёрдам беради.

Экилган сабзи, лавлаги, помидор ҳамда карам уруғларининг униб чиқишини тезлаштириш мақсадида суғориш керак. Сув қатқалоқни юмшатади ва натижада уруғлик ҳеч қандай тўсиққа дуч келмасдан тез униб чиқади. Помидор кўчати ўтказилган далаларда совуқ ўсимликни зарарлантирган бўлса, албатта, қўшимча кўчат экиш зарур. Биринчи навбатда экин бутунлай нобуд бўлган ерларга экиш керак. Агар хўжаликда кўчат етарли бўлса, совуқ чала уриб кетган кўчатларни ҳам алмаштириш лозим. Кўчат етарли бўлмаса совуқ ярим уриб кетган кўчатларни алмаштирмаса ҳам бўлади, чунки парвариш ишлари яхши ўтказилса, улар янгидан барг чиқаради.

Картошка экилган ерларда уруғлик униб чиқиши биланоқ чуқур окучка ўтказиш зарур.

Совуқнинг зарарли оқибатларини тугатишга қаратилган бундай тадбирларни амалга ошириш билан бир вақтда, сабзавот, қовун-тарвуз экиш ишлари суръатини ҳам сира бўшаштирмаслик керак. Бу экинлар албатта, квадрат-уялаб ва тўғри бурчак-уялаб экилади. Шунда кейинчалик ўсимлик қатор ораларига икки томонлама ишлов бериш, меҳнат сарфини бир мунча камайтириш, маҳсулот таннархини анча арзонлаштириш мумкин бўлади.

Колхоз ва совхозларда ўсимликни озиқлантириш, айниқса, азот ўғитлари билан озиқлантиришни тўғри ўтказишга алоҳида аҳамият бериш керак. Ҳозиргача азот ўғитлари экишдан кейин ишлатилиб келинмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, ҳатто ўсимликнинг ҳосили етилиб қолганда ҳам ўғит солинади. Бу ҳол ҳосил сифатининг пасайиб кетишига олиб келади. Айниқса қовун, картошка ҳосилининг сифати кескин пасайиб кетади. Йиллик ўғит нормасининг 50 проценти экишдан олдин ёки экиш вақтида, қолган қисми эса парвариш вақтида ишлатилса, яхши натижа беради.

Бу йилги шароитда сувнинг танқис бўлишини ҳисобга олиб, ерда нам сақлашга алоҳида аҳамият бериш, тупроқни ўз вақтида юмшатиб туриш, бегона ўтга қарши курашни сира ҳам унутмаслик лозим.

Бегона ўтни йўқотиш учун чизеллардан фойдаланиш, ўтнинг илдизларини бир чеккага чиқариб ёқиб ташлаш шарт. Сабзи, пиёз экилган далаларни эса гербицидлар, керосин, карболиниум билан ишлаш яхши натижа беради. Картошка экилган далаларни уруғлик униб чиқмасдан олдин ёки уруғлик униб чиқабошлаган вақтда цианамид кальций билан ишлаш фойдалидир. Бу дори азотнинг ўрнини ҳам босади.

Лекин ана шу ишларни йўлга қўйиш билан бир вақтда, ўсимлик қатор ораларидаги, айниқса сабзи ва пиёз экилган далалардаги ўтларни гербицидларни қўллаш мумкин бўлмай қолган даврда қўл билан юлиб ташлашни ҳам унитмаслик керак.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши ўсимлик ривожини тезлаштиради ва мўлжалдаги ҳосилни тўплаш имконини беради.

Н. Н. БАЛАШОВ, — қишлоқ хўжалик фанлари доктори, Тошкент қишлоқ хўжалик институти сабзавотчилик кафедрасининг мудири. У. МУСАЕВ, — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги боғдорчилик, узумчилик ва сабзавотчилик бўлимининг мудири. Н. В. СИДОРОВ, — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва тайёрлаш министрлиги мева-сабзавот етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари. А. Н. МУХТОРОВ, — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Сабзавот, қовун-тарвуз ва картошкачилик институтининг директори. Н. В. ЕРМОХИН, — шу институт директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

ЎҚИБ БИЛИМ ОЛАМИЗ, ИШЛАБ ҲУНАР ЎРГАНАМИЗ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

«Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги оқилона Қонунни амалга ошириш йўлида қувончли натижалар қўлга киритилаётир. Ўқувчилар билим олиш билан бирга турли касблар бўйича малака орттирмоқдалар. Ёшларимизнинг меҳнатга муҳаббати кун сайин ортиб бормоқда. Редакциямизга келаётган жуда кўп хатларда ҳаваскор мухбирлар ана шундай меҳнатсевар ўқувчиларнинг ташаббуслари ҳақида ҳикоя қилишган.

Янгийўл районидаги Ленин номли 1-мактаб ўқувчилари деҳқончиликка жуда қизиқадилар, деб ёзади газетхон **А. Бобоқулов.** Бу мактабда ўқувчилар бригадаси ташкил этилган. Бригада аъзолари ўтган йили 7 гектар ернинг ҳар гектаридан 32,5 центнердан «оқ олтин» етиштирган эдилар. Бу йил ўқувчиларнинг мақсади катта, улар 36 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилганлар. Шу мақсадда пахта майдонини кафтдек қилиб текислашди, етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит ташиб чиқаришди. Бригада аъзолари чигит экишга ҳам уюшқоқлик билан киришиб, районда биринчи бўлиб экишни тамомладилар.

Чинозлик **И. Рўзиматов** ва **Н. Мирорипов** ўртоқларнинг ёзишича, райондаги Жданов номли, Крупская номли мактабларда ташкил этилган ўқувчилар бригадалари ҳам ўз тажриба участкаларида пахта етиштиришга киришишган. Улар бу билан чигитни экишдан тортиб ғўзани парвариш қилишгача бўлган ҳамма ишларни пухта ўрганиб оладилар.

— Комсомол районидаги Хрушчев номли колхоз оталиғига олган мактаб ўқувчилари дарсдан бўш вақтларида колхозчи ота-оналарга дала ишларида кўмаклашадилар, — деб ёзади ҳаваскор мухбиримиз **У. Жонимуротов.** — Колхоз аъзолари ўқувчилар хизматидан мамнун.

Ўрта Чирчиқ районидаги С. Айний номли ўрта мактабда ҳам далачилик бригадаси ташкил этилган. Бригаданинг 20 аъзоси бор. Улар ўз участкаларига маккажўхорини квадрат-уялаб экишди. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 40 центнердан дон ва 700 центнердан кўкпоя олиш учун курашмоқдалар. Бу мазмундаги хатни газетхонлардан **М. Маматқулов** ва **П. Тожиев** ўртоқлар ёзиб юборганлар.

— Оҳангарон районидаги 13-мактабнинг тажриба участкаси, — деб ёзади **Т. Сулаймонов,** — бундан 3—4 йил аввал бўм-бўш эди. Ҳозир эса бу ерда ўқувчиларнинг кучи билан боғ барпо қилинган. 8-синф ўқувчилари М. Усмонов, Р. Йўлдошев каби ёш мичуринчилар шу йилнинг ўзида 150 тадан дарахтга пайванд қилишди. Биология ўқитувчиси П. Умаралиев раҳбарлигида ўқувчилар 15 минг туп терак қаламчаси ўтқазишди.

Ҳуллас, ҳамма ерда ёшларимиз ўқиб билим олиш билан бирга, ишлаб ҳунар ўрганмоқдалар.

ҲАММАСИ БАЙРАМГА

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамига республикамиз пойтахтининг савдо ташкилотлари, умумий овқатланиш муассасалари ва меҳнаткашларга хизмат кўрсатадиган бошқа ташкилотлар қизғин тайёргарлик кўрдилар.

МАГАЗИНЛАРГА МАРҲАМАТ

Байрам арафаси ва байрам кунларида сотиш учун Тошкент магазинларига 1450 тонна қўй ва мол гўшти, 40 тонна парранда гўшти, 4 минг яшик балиқ консервалари, қардош мамлакатлар ва республикалардан келтирилган 50 тонна конфет, жуда кўп миқдорда гўшт ва сабзавот консервалари, ун, дон, ёғ, балиқ ва бошқа маҳсулотлар чиқарилди.

Шаҳардаги совет колхоз бозорларида ҳам байрамолди савдоси қизғин бўлаётир. Областимизнинг 25 та колхози 3 майгача бозорларга ҳар хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари келтириб турадилар. Орджоникидзе районидаги «Коммунизм», «Қизил Ўзбекистон», Чиноз районидаги «Қизил Октябрь», Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли ва бошқа колхозлардан 150 тонна картошка, 100 тонна резавор, 60 тонна тузланган помидор, бодринг, карам, 100 тоннадан ортиқ сут маҳсулотлари келтириб сотиш планлаштирилган.

Байрам олдидан шаҳардаги саноат моллари магазинларига кўп миқдорда ёзлик оёқ кийимлари, шу жумладан Чехословакия пойафзаллари, трикотаж ва тайёр кийимлар, энг яхши ипак, чит ҳамда жун газламалар, атторлик буюмлари чиқарилиб сотилаётир.

1 Май байрами муносабати билан Тошкентдаги озиқ-овқат ва саноат моллари магазинларининг кўпчилиги икки сменада савдо қилаётир.

РЕСТОРАН ВА ОШХОНАЛАР ХИЗМАТИНГИЗДА

Тошкентдаги «Баҳор», «Зарафшон» ва «Тошкент» ресторанларида байрам дастурхонини қандай безаш тўғрисида энг яхши мутахассислар консультацияси 25 апрелдаёқ бошланди. «Москва», «Фарғона» кафелари, «Шарқ» ва «Октябрь» ресторанлари байрам дастурхонига меҳнаткашлардан ярим фабрикат кулинария маҳсулотлари ва ҳар хил закускалар учун заказлар қабул қилаётир. Байрам кунлари ўтказиладиган тўйларга хизмат қилиш учун эса «Зарафшон» ва «Гулистон» ресторанларига мурожаат қилиш мумкин.

«Тошкент», «Баҳор», «Зарафшон», «Шарқ», «Октябрь» ресторанларида ярим фабрикат кулинария маҳсулотлари сотиш виставкаси ташкил қилинди. Шаҳардаги умумий овқатланиш тармоқларига қарашли 20 дан ортиқ ярим фабрикат магазинларида ҳам байрам муносабати билан маҳсулот хиллари кўпайтирилди.

Куйбишев районидаги 23-ошхонада, Киров районидаги «Узбексельмаш» заводи олдидаги майдонда, Шайхантоурдаги 9-ошхонада, Шота Руставели кўчасидаги 27-ошхонада ярим фабрикат озиқ-овқат маҳсулотларининг район виставкалари ташкил қилинди. Бундан ташқари, пойтахтдаги ҳамма саноат корхоналари ҳузуридаги ошхоналарда ҳам ярим фабрикат озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш виставкаси очилди.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

Улуғ айём кунлари қариндош-уруғлари ва ёр-биродарларига телеграммалар юбориб, табриклаш совет кишиларининг энг яхши одати бўлиб қолган. Шу кунларда пойтахтимиздаги юзга яқин алоқа бўлимлари, 40 дан ортиқ телеграммалар қабул қилувчи кўчма пункт одамлар билан гавжум. Улар меҳнаткашлардан кўплаб табрик телеграммалари қабул қилишаётир. Бундан ташқари 30 дан ортиқ алоқа ходимлари саноат корхоналари, олий ўқув юртлари ва бошқа жойларга бориб, истаган кишилардан табрик телеграммалари қабул қилаётирлар.

Ҳозирнинг ўзида бепоён мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан тошкентликлар номига 40 мингдан ортиқ табрик телеграммалари келди. Қабул қилиб олинаётган телеграммалар орасида Чехословакия, Хитой, Ҳиндистон, Корея Халқ Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатлардан келганлари ҳам бор. Тошкентликлардан эса Москва, Рига, Ленинград, Оренбург, Куйбишев, Новосибирск ва бошқа жуда кўп шаҳарларга юбориш учун 50 мингга яқин табрик телеграммалари қабул қилинди.

Тошкентликлар номига келган табрик телеграммалари 1 Май куни эгаларига етказиб берилади. Бунинг учун 800 дан ортиқ почтальон ва зарур транспорт воситалари ажратиб қўйилди.

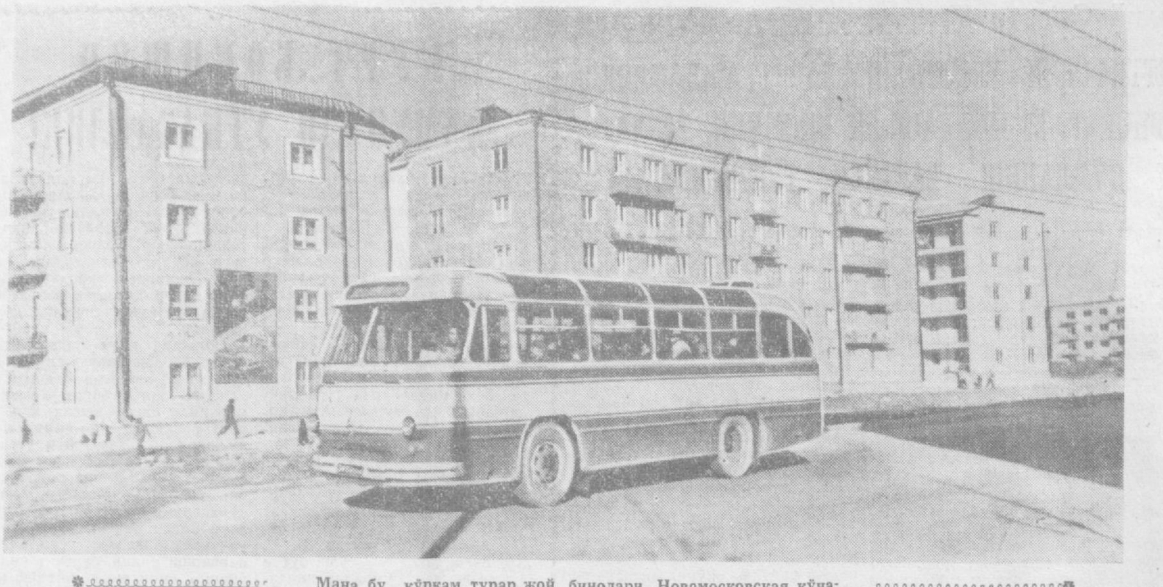

Мана бу кўркам турар-жой бинолари Новомосковская кўчасида қад кўтарган. Пойтахтимизнинг энг гўзал кўчаларидан бири бўлган бу ерда кўп оилалар Май байрамини янги уйларда ўтказишади.

М. Нуриддинов фотоси.

ПРАКТИКАДА

Пойтахтдаги 117- ўн бир йиллик мактабнинг юқори синф ўқувчиларидан 26 қиз бу йил «Ташхлебторг» магазинларида ишлаб чиқариш таълими олмоқдалар. Бу ерда улар тажрибали савдо ходимлари раҳбарлигида савдо ишини ўрганаётирлар. Ўқувчи қизлар уч йил давомида товароведение, молларнинг ассортименти ва уларни ҳисобга олиш, харидорларга хизмат кўрсатиш қоидаларини ўрганадилар. Улар мактабни тамомлагач, етуклик аттестати билан бирга, озиқ-овқат маҳсулотлари сотувчиси мутахассислигига ҳам эга бўладилар.

Қизларнинг кўпчилиги ҳозирнинг ўзидаёқ савдо ишларини мустақил бажаришга ўрганиб қолдилар. 9-синф ўқувчилари Мактуба Носирова, Нодира Аҳмаджонова, Мамлакат Мўминова ва бошқалар шулар жумласидандир.

Суратда: 9-синф ўқувчиси Саодат Умарова «Ташхлебторг»нинг 11-магазинида нон маҳсулотлари билан савдо қилмоқда.

М. Прокопенко фотоси.

ЎТТИЗ ТИЙИНГА КАТТА ЮТУҚ

Ўзбекистон ССРда 1962 йили чиқарилган пул-буюм лотереяси фақат республикамиз аҳолиси ўртасида эмас, балки бошқа республикаларнинг меҳнаткашларида ҳам зўр қизиқиш туғдирмоқда. Тошкент шаҳар омонат кассаларига ҳар куни қардош республикаларнинг шаҳар ва районларидан лотерея билетлари юбориш тўғрисида илтимос хатлари келиб турибди.

1962 йилги пул-буюм лотереяси ўтган йилги чиқарилганидан буюм ютуқлари миқдорининг анча кўплиги билан фарқ қилади. 1961 йили 61600 та буюм ютуқлари ўйналган бўлса, янги лотереяда улар 54 процент ортиқ, яъни 95128 та қилиб белгиланган. Меҳнаткашларнинг истакларига кўра буюм ютуқлари рўйхатига 43 та янги ном киритилди. Буюмлар рўйхатини белгилаш вақтида катта буюмлар билан бир қаторда анча майда буюмларнинг бирга қўшиб чиқарилишини кўзда тутилгани лотереянинг аҳоли учун бирмунча қизиқарли бўлишини таъминлаётир. Бу йилги лотереяда буюм ютуқлари билан бирга серияли қилиб бир сўмлик, беш ва 25 сўмлик пул ютуқлари ҳам ўйналади.

Ҳозирги вақтда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари лотерея билетларини зўр қизиқиш билан сотиб олмоқдалар. Илгари чиқарилган лотерея билетларини сотиш тажрибаси шуни кўрсатдики, ўз вақтида билет сотиб олмаган гражданлар тиражда қатнаша олмай қолдилар. Чунки чиқарилган лотерея билетлари ютуқлар тиражини ўтказиш кунидан анча илгари сотилиб бўлмоқда.

1962 йилги лотерея билетларининг биринчи навбат чиқарилгани бўйича 24 мартда Олмалиқ шаҳрида ютуқлар тиражи ўтказилди. Ютуқлар тиражининг ўтказилганига кўп вақт бўлмай, шаҳар омонат кассаларига юзлаб гражданлар йирик ютуқларни олиш учун келабошладилар. Белгиланган тўртта «Запорожец» автомашинасидан 2 таси, ўнлаб холодильник, кир ювиш машиналари, телевизорлар, тикув машиналари, аккордионлар, магнитофонлар ютуқ чиққан лотерея эгаларига берилди. Тошкент шаҳрида яшовчи меҳнаткашлардан З. Шерман 30 тийинлик лотерея билетига 526 сўм 50 тийинлик пионино, А. Маслакова 200 сўмлик «Днепр» холодильниги, Х. Ғафурова 158 сўмлик аккордион, Н. Розина 180 сўмлик магнитофон, М. Раҳматуллин 1800 сўмлик «Запорожец» автомашинаси ютди.

1962 йили чиқарилган лотерея билетларининг иккинчи навбати бўйича ютуқлар тиражи 16 июнда Наманган шаҳрида ўтказилади. Биз ҳамма гражданларга ютуқлар тиражида қатнашиб, яхши буюмга ёки пул ютуғига эга бўлишни истаб, лотерея билетларини ҳозирданоқ сотиб олишни маслаҳат берамиз.

Б. ҒАФУРОВ,

Тошкент шаҳар омонат кассалари ва давлат кредити бошқармасининг бошлиғи.

ЁНҒИНДА КЎРСАТГАН ЖАСОРАТИ УЧУН

1962 йилнинг 18 январида Оҳангароннинг Аэродромная кўчасида яшовчи Юсупова квартирасида электр симининг замикания бўлиши сабабли ўт чиқди.

Қўшни хонадаги Ойша Муротова болаларнинг қичқирган овозини эшитиб эшикни бузиб уйга кирди ва ўлимдан ҳам қўрқмай, ёнаётган квартирага ўзини урди. Уйда 3 бола—олти ёшлик Коля, тўрт яшар Боря ва икки яшар Таня қолиб кетган экан. Ойша Муротова тезлик билан болаларни уйдан олиб чиқиб, уларнинг ҳаётини ўлимдан сақлаб қолди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёнғинни ўчириш ва болалар ҳаётини сақлаб қолишда кўрсатган мардлиги учун Оҳангарон шаҳридаги уй ишлари билан шуғулланувчи Ойша Муротовани «Ёнғинда кўрсатган жасорати учун» медали билан мукофотлади.

К. ЖАМОЛОВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ГАРНИЗОНИ ҚЎШИНЛАРИГА БУЙРУҚ

1962 йил 26 апрель
№ 33.
Тошкент шаҳри

1962 ЙИЛГИ 1 МАЙ ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА

§ 1

Меҳнаткашларнинг халқаро байрами куни — 1962 йил 1 Май эрталаб соат 9.00 да В. И. Ленин номли майдонда Тошкент гарнизони қўшинларининг muparади ўтказилсин.

Парадни Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг Қўмондони армия генерали И. И. Федюнинский қабул қилади.

Парадга қўмондонлик қилиш менга топширилган.

§ 2

Линейнийлар юборишни ва қўшинларни белгиланган вақтда тасдиқланган расчёт билан парадга олиб чиқишни қисмларнинг командирларига топшираман.

Кийим формаси ёзги, парад кийими бўлсин.

§ 3

Артиллерия салюти менинг кўрсатмамга биноан берилсин.

§ 4

В. И. Ленин номли майдонда тартибни сақлашга умумий раҳбарликни Тошкент шаҳар гарнизонининг коменданти подполковник И. С. Рижикка топшираман.

Тошкент шаҳар гарнизонининг бошлиғи, Туркистон Ҳарбий Округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-полковник.

Н. ЛЯШЧЕНКО.

ҚОТИЛЛАР ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНДИ

МОСКВА, 28 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми милиционер Николай Егорович Свиридовни хавфли жиноятчиларни қўлга олиш вақтида мардлик ва жасорат кўрсатганлиги учун Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлади.

...Ярим кечада Н. Е. Свиридов Кушмурун посёлкаси кўчасида (Қозоғистон ССР) қоп кўтариб бораётган тўртта номаълум кишини кўриб қолди. Улар қопларда нима борлигини кўрсатишдан бош тортдилар, қаршилик кўрсата бошладилар, милиционерни қирқма милтиқ билан ўлдирдилар.

Бандитлар қўлга туширилди. Улар Кушмурун посёлкасида бир неча жойда ўғрилик қилган эканлар.

Кустанай область суди бу шайка қатнашчиларидан: М. Махлоев, Х. Цунтольгов ва П. Арбузовни отишга, Н. Баймурзин—Юрченкони эса 10 йил муддат билан озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди. Қозоғистон ССР Олий суди ҳукмни тасдиқлади.

Ҳалқаро аҳвол

ХАЛҚЛАР АМЕРИКА АТОМЧИЛАРИНИ ЛАЪНАТЛАМОҚДАЛАР

ПРАГА. Атом билан дўқ қилмоқчи бўлганларга лаънат, ўт билан ўйнашаётган империалист иғвогарлар жиловлансин, деган сўзлар ҳозирги вақтда Чехословакиянинг ҳамма қисмида баралла айтилмоқда. Бу гапларни завод йиғилишларида ва митингларда, ўқув юртларида ва қишлоқларда эшитиш мумкин. Жамоат ташкилотлари ва айрим кишилар АҚШ ҳукуматининг ядро қуролини портлатаётганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар. Чехословакия матбуоти бундай портлатишларни бутун инсониятга сурбетларча дағдаға қилиш деб қораламоқда.

Чехословакия хотин-қизлари комитетининг баёнотида бундай дейилади: АҚШ ядро қуролини яна портлата бошлаши билан ўзининг мунофиқлигини фош қилиб ташлади ва ядро қуроли синовларини тақиқлашга ҳам, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида битим тузишга ҳам салбий қараётганлигини тасдиқлади. Биз, Қўшма Штатларнинг ана шу ўзбошимча ҳаракатларига қарши Чехословакиянинг барча хотин-қизлари номидан норозилик билдирамиз.

Фашизмга қарши курашувчилар союзининг баёнотида айтилади: Биз урушнинг нималигини ўз тажрибамизда синаб кўрганмиз. Қуролсизланиш ва ядро қуролини ҳамда қурол-яроғларнинг бошқа ҳамма турларини тугатиш, ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун шарт-шароит вужудга келтириш — урушнинг олдини олишнинг бирдан-бир воситасидир.

БЕРЛИН. Америка ҳукуматининг атмосферада ядро қуроли синовларини яна бошлаб юборганлиги Германия Демократик Республикаси аҳолисини қаттиқ ғазаблантирди. Оммавий жамоат ташкилотлари, саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативларининг коллективлари ўз резолюцияларида Америка милитаристларининг иғволарига қарши норозилик билдирадилар.

Халқ бирдамлиги ташкилоти марказий комитети Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретари вазифасини ижро этувчи У Танга телеграмма юборди. Марказий комитет бу телеграммасида Америка Қўшма Штатларининг Тинч океан районида атом қуролини портлатаётганлигини ўзининг 1 миллион 450 минг аъзоси номидан қатъий қоралайди.

БУХАРЕСТ. Американинг Тинч океан районида ядро қуролини портлатаётганлиги халқаро вазиятни кескинлаштиришни ва қуролсизланиш ҳақидаги музокараларга халақит беришни кўзда тутиб, қасддан қилинган бир ишдир. Бундай портлатишлар, деб ёзади Руминияда чиқадиган ҳафталик «Контемпоранул» газетаси, ядро қуроли билан зўр бериб қуролланиш соҳасида янги палла бошланганлигидан далолат беради. Женевада ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартноманинг кириш қисми маъқулланган ва бутун инсоният халқаро кескинликни юмшатадиган битимлар тузилишига умид боғлаб турган бир пайтда синовлар ўтказилмоқда. Американинг ядро қуролини портлатиши инсониятга қарши агрессив ишдир.

Жазоирда вазият кескинлашмоқда

ПАРИЖ, 28 апрель. (ТАСС). Париждаги газеталарнинг кўпи Алжери Пресс сервис агентлигининг хабарини босиб чиқарди. Ана шу хабарга кўра, «қуролли махфий ташкилот»нинг жиноятчорона ҳатти-ҳаракатлари Жазоирдаги вазиятни кун сайин кескинлаштириб юбормоқда. Кечаги оқшом пайтининг ўзида Жазоирда тўрт киши ўлдирилди ва ўн бир киши ярадор қилинди.

«Қуролли махфий ташкилот»нинг Сиди-билаббос шаҳридаги ҳаракатлари жиддий хавотирлик туғдирмоқда. Бу шаҳардаги аҳвол сўнгги икки кун мобайнида айниқса кескинлашиб қолди. ОАС қотиллари аслида шаҳарга хўжайин бўлиб олиб ҳозирдаёқ 14 жазоирликдан ваҳшиёна ўч олдилар.

«Пари-жур» буржуа газетасининг хабар беришича, Эвиан битимлари асосида ҳозирги вақтда тузилаётган тартибни муҳофаза қилувчи маҳаллий кучларнинг офицери кеча Уранда автоматдан тиккасига отиб ўлдирилди. Ана шу офицер «хавфсизлик сафарбар группаси»га командирлик вазифасига тайинланганлиги ҳақида эндигина буйруқ олган эди.

ПАРИЖ. 28 апрель. (ТАСС). ОАСнинг фашист бандитлари метрополия территориясида ҳам ўзларининг қабиҳ иғвогарликларини давом эттирмоқдалар. Ўтган кечаси улар Этами шаҳрида (Сена ва Уаза департаменти) «Марсейез» деган коммунистик газета биносига ҳужум қилдилар. Қаттиқ портлаш натижасида бинонинг олди томони батамом вайрон бўлди. Бир киши ярадор қилинди. Террорчилар коммунистик газетага қарши бундан илгари ҳам бир неча марта ана шундай иғвогарлик қилган эдилар.

Бундан ташқари фашистлар полиция комиссариатини бир неча бор пулемётлардан ўққа тутиб, унга гранаталар ташлади. Террорчилар яшириниб олишга муваффақ бўлди.

Ана шу воқеалар шаҳар аҳолисини қаттиқ ҳаяжонга солди. Шаҳар аҳолиси ОАСнинг жиноятчорона ҳатти-ҳаракатларига қатъий зарба беришга тайёр турибди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

✦ Софияда «Правда» газетасининг эллик йиллигига бағишланган назарий конференция очилди.

✦ Совет Иттифоқи қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчиларининг касаба союзи делегацияси Сиднейга келди. Совет меҳмонлари Австралия касаба союзларининг фаолияти билан, ишчиларнинг ҳаёти билан танишадилар.

✦ Буюк Британия бош министри Г. Макмиллан Нью-Йоркдан Вашингтонга келди.

✦ Лаос миллий ҳарбий комитети раиси генерал Конг Ле бошчилигидаги Лаос ҳарбий делегацияси ўз сафарида йўл-йўлакай Пекинга келган эди. СССР Мудофаа министрлигининг таклифига мувофиқ делегация Пекиндан самолётда Москвага учиб кетди. Делегация Чехословакия, Польша ва Германия Демократик Республикасига ҳам боради.

✦ Улан Баторда Мўғулистон касаба союзларининг VIII съезди тамом бўлди. Съезд социалистик қурилиш, меҳнаткашларни пролетар интернационализми ва халқлар ўртасида дўстлик руҳида тарбиялашга тааллуқли муҳим масалаларни муҳокама қилди.

✦ Лос-Анжелосда вакиллар палатасининг Америкага қарши ишларни текширувчи комиссия кичик комиссиясининг мажлиси тамом бўлай деб қолди. Кейинги уч кун ичида 30 дан ортиқ киши — касаба союз арбоблари, студентлар ташкилотларининг раҳбарлари, тинчлик тарафдорлари ҳаракати қатнашчилари сўроқ қилинди. Кичик комиссияга яна 20 киши чақирилган. АҚШда ва шу жумладан Калифорнияда антикоммунистик ваҳимани авж олдириш учун Лос-Анжелосда шундай чоралар кўрилмоқда.

✦ Лаос ватанпарвар қўшинлари 8 апрелдан 27 апрелгача Фуми Носаван исёнчи қўшинларининг ҳужумларини даф қилиб, исёнчи-парашютчилардан 200 дан кўпроқ кишини ўлдирдилар, ярадор қилдилар ва асир олдилар.

✦ Францияда турли истеъмол товарларининг нархлари 1957 йил июль ойидан буён ўрта ҳисобда 49,6 процент ортди. 1961 йилнинг октябрь ойидан тортиб 1962 йилнинг 15 апрелигача, яъни олти ой ичида мамлакатда қимматчилик тахминан 7,5 процент кўтарилди.

(ТАСС).

Ю. А. ГАГАРИН — ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ОРДЕНИ КАВАЛЕРИ

МОСКВА, 28 апрель. (ТАСС). Бугун Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Нгуен Ван Кинь Вьетнам Демократик Республикаси президенти Хо Ши Мининнг топшириғига мувофиқ, Ю. А. Гагаринга Вьетнам Меҳнат Қаҳрамони орденини топширди.

Вьетнам Демократик Республикасининг бу олий ордени билан Ю. А. Гагарин унинг тарихий қаҳрамонлигидан Вьетнам халқининг ғоят қойил қолганлиги белгиси сифатида Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлиси ва ҳукумати томонидан 1962 йил 5 февралда мукофотланган эди.

Нгуен Ван Кинь биринчи совет космонавтига мукофотни топширар экан, бу мукофот икки мамлакат— Вьетнам ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстликнинг символидир, деди. Элчи Хо Ши Мининнг мактубини ўқиб берди. Президент ўз мактубида Ю. А. Гагаринни Қаҳрамон ордени берилганлиги билан қутлайди ҳамда унга ва Г. С. Титовга (у бундай орден билан бундан илгарироқ, Вьетнам Демократик Республикасида бўлган вақтида мукофотланган эди) энг яхши тилаклар йўллайди.

Ю. А. Гагарин ўзига кўрсатилган шараф учун Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлисига, ҳукуматига ва ўртоқ Хо Ши Минга самимий ташаккур изҳор қилди. Бу мукофот, деди у, космосни ўзлаштириш соҳасида ажойиб муваффақиятларга эришган бутун совет халқига берилган мукофотдир.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнат Қаҳрамони ордени социализм қурилишидаги энг катта хизматлар учун берилади. Г. С. Титов ва Ю. А. Гагарин шу мукофотни олишга сазовор бўлган биринчи чет эллик гражданлардир.

МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1962 ЙИЛ 1 МАЙДА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА БЎЛАДИГАН НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Халқаро байрам — 1 Май куни Ленин номли майдонда Тошкент шаҳри меҳнаткашларининг намойиши бўлади.

Намойиш эрталаб соат 10 да бошланади.

Намойишда қатнашадиган меҳнаткашлар ўз корхоналари ва муассасалари бўйича йиғилиш пунктларига тўпланадилар ва Ленин номли майдонга уюшган ҳолда, белгиланган маршрут бўйича район колонналари билан борадилар.

Ленин номли майдонга таклиф билети билан келувчилар соат 8 дан 45 минут ўтгангача қадар қўйилади. Ҳамма турдаги транспорт ва пиёдалар ҳаракати ўраб олинган зона ва намойишчиларнинг колонналари борадиган маршрут бўйича соат 7 да тўхтатилади.

Махсус пропускалари бўлган автомашиналар Ленин номли майдонга Ленинград кўчаси бўйлаб қўйилади ва бу машиналар Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Гостеприимная кўчаси ва Сендрюковский переулогидаги гаражида туради.

Шаҳар 1 Май комиссияси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Телевизор

30 АПРЕЛЬ

Рус тилида 12.00 — **Кичик карп баликнинг саргузаштлари** (мультипликацион фильм). 12.25 — **Ўн минг ўғил бола** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 13.40 — **Совет Ўзбекистони** (киножурнал). 13.50 — **Сўз—ВЛКСМ XIV съездининг делегатларига.** 18.00 — **Салом баҳор ва ёшлик байрами!** 18.45 — **Тошкент — байрам олди арафасида.** 19.15 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида). 19.30 — **Байрам концерти.**

Рус тилида: 20.50 — **Эстрада-рақс концерти.** 21.20 — **Умумий дўстимиз** (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 30/IV да эрталаб **Этик кийган Мушук,** кечқурун **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/IV да **Хўжайин,** 1/V эрталаб соат 11 ва кундуз 3 да **Хўжайин,** кеч 8 да **Номус.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 30/IV да **Фарғона ҳикояси,** 1/V кундуз соат 12 да **Олтин қидирувчилар,** кундуз 4 ва кеч 7 яримда **Катта концерт.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 30/IV ва 1/V да РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Маргарита Назарованинг хайрлашув гастроллари.** Томошалар 30/IV кундуз 12, 3 ва кеч 7 ярмида, 1/V кундуз 2, 4 ярим ва кеч 7 ярмида бошланади.

Кино

ҚИШКИ

Зангезур — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун).

Қўшиқ қанотида — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

49 кун — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Зиғирпоялар ёнмоқда— «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Дружок — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ

Ифтихор — «ВАТАН», «ПАХТАКОР» (кеч соат 8 ярим ва 10 да), НАВОИЙ номли (кеч 8 ярим ва 10-40 минутда).

Зангезур — ПУШКИН номли (кеч 8-20 минут, ва 10 да), «ШАРҚ» (кеч 8-40 минут ва 10-20 минутда).

Қизлар — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8-40 минут ва 10 яримда).

49 кун — КАФАНОВ номли (кеч соат 8.40 минут ва 10 яримда).

Зиғирпоялар ёнмоқда — «ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8.15 минут ва 10 да).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

1 майда кундуз соат 2 да ва кеч 8 да бошланади

КАТТА БАЙРАМ *КОНЦЕРТИ*

СССР халқ артисти Давлат мукофоти лауреати
МУКАРРАМ ТУРҒУНБАЕВА,
СССР халқ артисти
САОДАТ ҚОБИЛОВА,
Ўзбекистон ССР халқ артисти Давлат мукофоти лауреати
Галия ИЗМАИЛОВА.

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Хошимов.**

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **Гулнора Маваева, Клара Юсупова, Жамол Низомхўжаев, Михаил Давидов.**

Солистлар: **Олия Шайхилисломова, Севилья Хайбуллаева, Рихси Султонов, Эргаш Йўлдошев.**

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамблида **С. Саматов, М. Мухамедов, А. Харратов.**

Доирада Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **А. Бараев ва Р. Исахўжаев** жўр бўлади.

Концертмейстер — **С. Паркова.**

Программани ЎзССРда хизмат кўрсатган артист **Жамол Низомхўжаев** олиб боради

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

1 майда

эстрада концертлари

Ўзбекистон ССР халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов,** Республикада хизмат кўрсатган артист **Муҳаммаджон Мирзаев,** солистлар: **Жуманазар Бекжонов, Исҳоқ Катаев, Аҳмаджон Отабоев, Нина Гайер, Тўхон Қодирова** қатнашадилар.

Халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади. Ансамблнинг раҳбари **Пўлат Раҳимов.** Программани олиб борувчи **Г. Тожи-Аълоев.**

Кундуз соат 1 ва 4 да бошланади.

Национальная кўча, 3-уйда турувчи **Алима Шокировна Нурмуҳамедованинг** шу уйда турувчи Икром Исабоевич Нурмуҳамедовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» **(«Ташкентская правда»)** —орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес
Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими —34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими —25885. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор —26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 00937. Нашр. — Г. — 1582.